

Sefer Selvi'ye karikatür ödülü

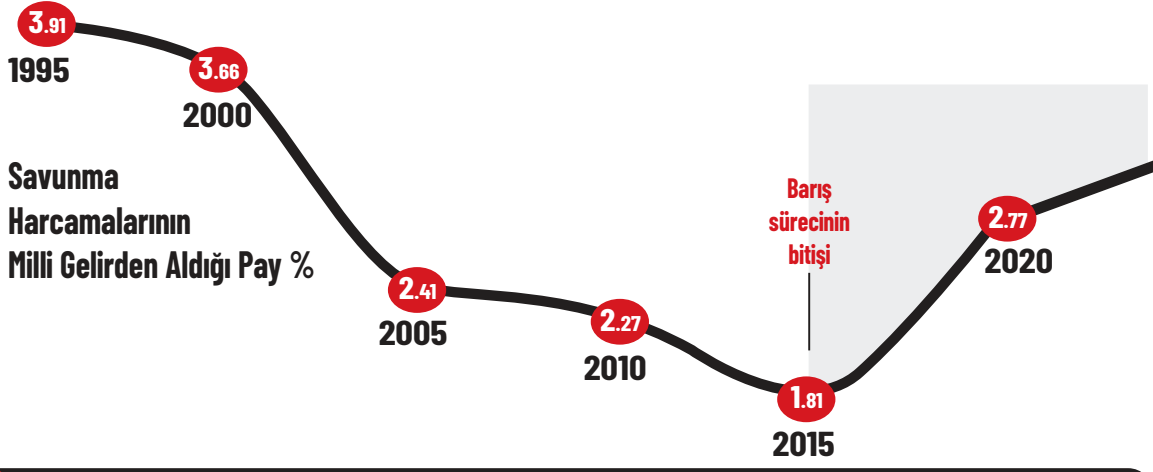
İSTANBUL Tabip Odası'nın düzenlediği Dr. Ali Özyurt Basında Sağlık Ödülleri'nde Gazetemiz Karikatüristi Sefer Selvi'nin "Ben Kayyumum Doktor Değil" karikatürü ödül aldı. Selvi "Ülkenin gidişatı, yaşanlar rahatsız ediyordu beni. Bunu ancak karikatürle ifade edebildim" dedi. **s.11**

Fotoğraf: Evrensel

Yoksulluk ve savaş vaadi

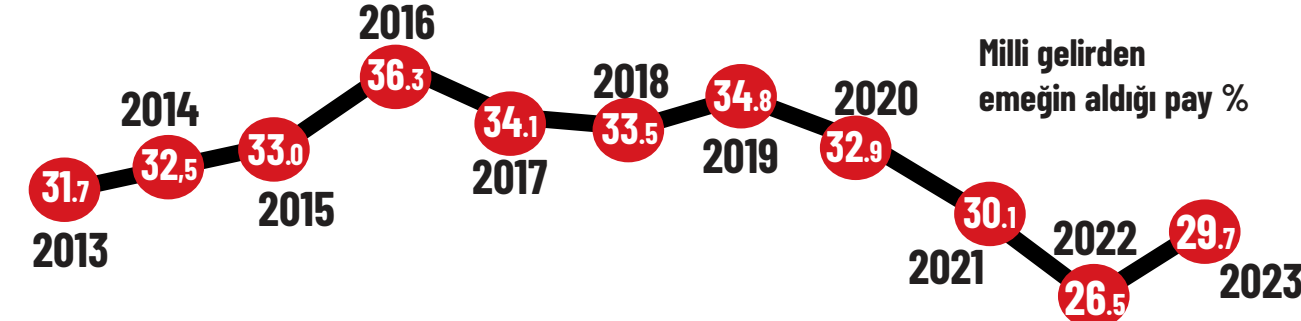
Fotoğraf: Pixabay

2024 yılında öngörülen bütçe gideri: 11 trilyon 89 milyar TL

2024 yılında öngörülen savunma ve güvenlik harcaması (Savunma Sanayii Destekleme Fonu dahil): 1 trilyon 133.5 milyar TL.

İktidar seçim meydanlarında yeni silahlar ve savaş vaadi veriyor. Bütçeden silahlanmaya ayrılan pay artarken, emeğe ayrılan pay azalıyor, silah tekelleri zenginleşiyor, emperyalistlere bağımlılık artıyor.

SİLAHIN PAYI UÇTU, EMEĞİN PAYI DÜŞTÜ

İKTİDARIN "ulusal başarı" olarak sunduğu savaş sanayi harcamalarının faturası ağır. 2024'te bütçe giderlerinin 10'da biri askeri yatırımlara ayrıldı. 2023 yılında silah ihracatında 11. sıraya yükselen Türkiye'de, en fazla ihracatı 1 milyar 766 milyon dolarla Erdoğan'ın damadı Selçuk Bayraktar yaptı. Emeğin milli gelirden aldığı pay ise 10 yılda yüzde 31.7'den yüzde 29.7'ye geriledi.

GERÇEĞİN ÜZERİNİ ÖRTMEYİ AMAÇLIYOR

İKTİDARIN başarı olarak sunduğu askeri harcamalarla, halktan topladığı gelirleri askeri sanayi sermayesine aktardığını dile getiren Siyaset Bilimci Doç. Dr. İsmet Akça, "Uçak ve gemi üreten bir ülke gibi sunarak siyasal bir reklam malzemesi yapıyor. Bu propaganda, askeri sanayiye ayrılan kaynakların toplumun dar bir kesimine fayda sağladığı gerçeğini örtme amaçlı" dedi.

Doç. Dr. İsmet Akça

'BAĞIMSIZ ÜLKE F-16 PEŞİNDE KOŞAR MI?'

AKÇA, savaş sanayisine yapılan yatırımlar üzerinden yapılan bağımsızlık propagandasını ise şöyle değerlendirdi: "Yüksek teknoloji ürünler açısından Türkiye hâlâ bağımlı bir ülke. Küresel şirketler ülkemizi yatırım üssü olarak kullanıyor. Daha otomotivde böyleyken, askeri sanayide daha yüksek teknoloji gerekiyor. Öyle olmasa F-16, F-35'ler konusunda bu kadar gürültü koparılır mıydı?" *Birkan Bulut'un haberi sayfa 7'de*

31 MART ÖNCESİ DİYARBAKIR: BARIŞA VE EKMEĞE AÇ

NEWROZa günler, yerel seçimlere iki hafta kala, barışa ve ekmeğe aç bir Diyarbakır tablosu var. Yerel seçimlerde barışa açlık, yolsuzlukları ayıyuka çıkımsı olan kayyumlara tepki ve yoksulluğun geldiği boyut etki edecek dinamikler arasında. *Fatih Polat'ın yazısı sayfa 7'de*

Meydanlar 'barış' dedi

15 YERDE KUTLANDI
İSTANBUL'DA GÖZALTI

'BARIŞ İÇİNDE
YAŞAMAK İÇİN'

VAN, İstanbul, İzmir ve Hakkâri başta olmak üzere 15 il ve ilçede dün Newroz kutlandı. Katılımın kitlesel olduğu kutlamalarda Kürt sorununa barışçıl çözüm ve Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması istendi. İstanbul'da çok sayıda kişi giydikleri kıyafet ve artıkları sloganlar gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

İSTANBUL'da konuşan DEM Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, "Kürt meselesi diyalogla çözülür topla tüfele çözülecek bir mesele değildir" dedi. DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları da Van'daki kutlamada "Halkların barış içinde yaşayabilecekleri bir ortamın inşası gerçekleşmelidir" diye seslendi. **s.8**

Fotoğraf: MA

Fotoğraf: AA

Geçici ABD limanının kalıcı hedefleri

ABD'nin Gazze'de geçici liman inşası bu hafta da Arap basınında tepkilerin hedefindeydi. Limanın, İsrail saldırılarının mümkün hale getirdiği eski bir plan olduğu, asıl olarak Gazze'de Filistin davasını bitirmeye, İsrail'in Filistin toprakları üzerindeki hakimiyetini sağlamlaştırmaya ve Filistin egemenliğini tamamen ortadan kaldırmaya yönelik kalıcı bir hamle anlamına geldiği vurguları öne çıktı. *Yusuf Ertaş'ın haberi sayfa 10'da*

ISSN 1308-3376
9 771308 337006

Bahçeli'den Erdoğan'a: Ayrılamazsın

DEVLET Bahçeli MHP Kurultayında, "Yaşanır verdiğim yetkiyle bu seçim benim son seçimim" diyen Erdoğan'a "Ayrılamazsın" diye seslendi. Öte yandan Bahçeli 11. kez MHP genel başkanı olarak seçildi. **s.7**

Erdoğan emeklilik mağdurlarına kızdı

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, Konya mitinginde emeklilikte çıraklık ve staj mağdurlarının sloganlarına sinirlendi: "Çırağa müjde olmaz, kalfaya, ustaya olur. Bu tür adımlar yanlış adımlar. Sen bizi dinle!" **s.7**

'İKTİDAR GİTMEDİKÇE HABLEMİTOĞLU SUİKASTI AYDINLATILAMAZ!'

Özer Akdemir'in yazısı sayfa 3'te

Migros işçisi kadın katledildi

MİGROS deposunda 2021 yılında kötü çalışma koşulları ve işten atmalara karşı mücadele eden işçilerden Gülhan Albayrak, sabah işe giderken tabancayla başından vurularak öldürüldü. **s.3**

MARMARAY'DA KADIN ÇALIŞANA BİÇAKLI SALDIRI s.3

'İSG'de psikoloji de yer almalı'

İŞ yerindeki depresyon, kaygı bozukluğu gibi rahatsızlıkların ortaya çıktığına dikkat çeken Psikolog Hacı Tekin, iş güvenliğinde psikolojik dinamiklerin yer bulması gerektiğini söyledi. **s.4**

ALİ İSMAİL
KORKMAZ
DOĞUM
GÜNÜNDE
ANILIYOR **s.2**

Fotoğraf: Evrensel

Meclisten geçti, amfiden geçemedi

YUNANİSTAN'da özelleştirme politikası 8 Mart'ta özel üniversitelere resmen izin verilmesiyle yeni bir aşamaya geldi. Öğrencilerin kitlesel mücadelesi, meclis muhalefetine tutumunun da etkisiyle, yasayı durduramadı. Ancak amfilerde yeni mücadele adımları tartışılmaya devam ediliyor. *Seyit Aldoğan'ın haberi sayfa 9'da*

CHAVEZ'İN GÖLGESİNDE SEÇİMLER

Ertan Erol'un yazısı sayfa 9'da

GAZETECİ YAZAR ALİ
SİRMEN HAYATINI
KAYBETTİ **s.2**

ALLAH'IN MÜLKÜ
KULUN ZENGİNLİĞİ

Arif Koşar yazılarıyla
Evrensel'de **s.4**

YAŞAMIN İÇİNDEN

Günler sonra hayatını kaybetti

Fotoğraf: DHA

24 ŞUBAT'ta İzmir'den Pamukkale'ye gelen Ege Su Arslan, pilotluğunu kendi yaptığı yamaç paraşütü ile Dinamit Tepesi'nden atladi. İniş pistine yaklaştığı sırada 200 metre havada Ferhat K'nin pilotluğunu yaptığı yamaç paraşütü ile çarpışan Arslan 21 gün sonra hastanede hayatını kaybetti. Cenaze otopsi için Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Adli Tıp Kurumu morguna kaldırıldı. (DENİZLİ)

Kamyonet yokuştan kaydı

Fotoğraf: DHA

SANCAKTEPE'de park halindeyken hareket eden kamyonet, yokuştan aşağı kaydı. Kaza, Yenidoğan Mahallesi Mezarlık Yolu'nda meydana geldi. Sokak üzerinde seyreden motosikletli, karşı yönden üzerine doğru gelen kamyoneti görünce paniğe kapılarak korna çaldı. Park halindeyken yokuştan kaydığı öğrenilen kamyonetten motosikletli şoför anda kurtuldu. Kamyonet ise park halindeki araca çarparak durabildi. (İSTANBUL)

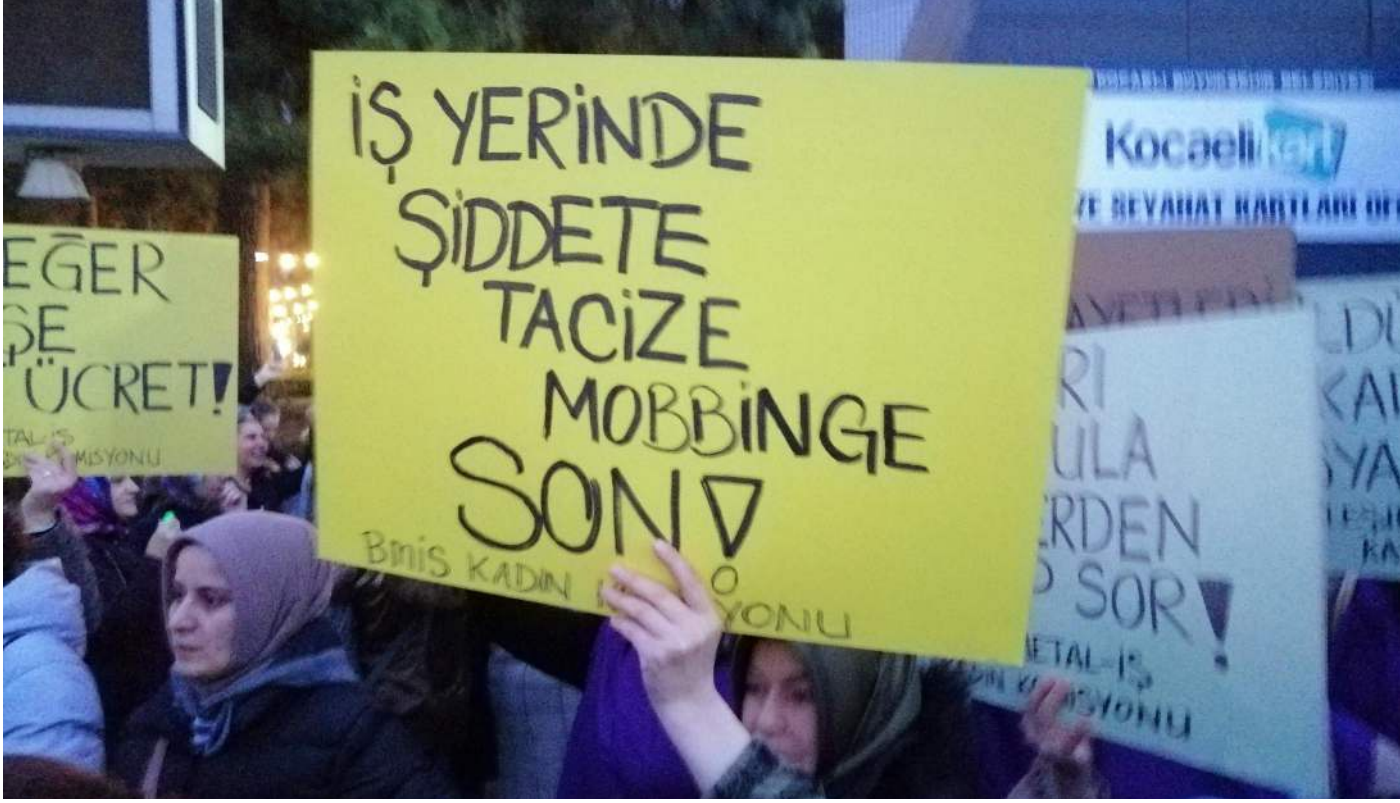
Ölümlü arsa kavgası

Fotoğraf: DHA

GAZİANTEP'te, Abdurrahman Açıkbaş (37) ve Halaf Açıkbaş (32) kardeşler, arazi paylaşımı taleplerini kabul etmeyen babaları Müslüm Açıkbaş (59) ile anneleri Gonca Açıkbaş ve kardeşleri Müslüm Caner Açıkbaş'ı (20) gece saatlerinde çıkan tartışmada bıçakladı. Hastaneye kaldırılan yaralılarından Müslüm Açıkbaş, kurtarılamadı. Ağır yaralanan anne ve oğlunun tedavisi sürerken, şüpheli kardeşler yakalanarak gözaltına alındı. (GAZİANTEP)

Liyakatsizlik, keyfi yönetim, mobbing...

Fotoğraf: Evrensel

Gülhan ŞİMŞEK
Eğitim Sen Ankara 4 No'lu
Şube Yöneticisi

Sincan Süleyman Demirel Anadolu Lisesi öğretmenlerinden bir süredir yoğun şikayetler almaktayız. Ankara'mızın güzide okullarından Süleyman Demirel Anadolu Lisesinde şikayetlerin Okul Müdürü Necati Aydın'ın göreve başlamasından sonra başladığı, okula emek katmış, bugünkü başarısında emek sahibi birçok öğretmenin soruşturmayla uğradığı, soruşturmalar sonucu yer değişikliğine uğradığı, ya da iş yerinde gördüğü baskı, mobbing vb. nedenlerle çalışma huzuru kalmaması nedeniyle tayin isteyerek okuldan ayrıldığı tarafımızdan tespit edilmiştir.

Okul Müdürü Necati Aydın, geçmişinde AKP'den milletvekili aday adayı olduğunu, bir AKP'li vekile danışmanlık yaptığını, Eski MEB Bakanı İsmet Yılmaz ve AKP Grup Başkanı Abdullah Güler'in hemşehrisi olduğunu, arkasından duran bu siyasilerden dolayı kimse'nin kendisine bir şey yapamayacağını öğretmenlere sık sık ifade ederek, okulda kendince bir "baskı" ortamı yaratıp, kendisine yönelecek eleştirileri bastırmak istemektedir.

‘KİTAP OKUTAN ÖĞRETMENE SORUŞTURMA’

Öğrencilere kitap okutan edebiyat öğretmenleri baskılamış, soruşturmaları silah olarak kullanmıştır. Örneğin bir öğretmene altı ayrı soruşturma açmıştır. Görüştüğümüz öğretmenler konuya ilişkin, “Öğrencilerimize milli ve manevi değerlerimizi tanıtır sevdirmek için müfredata uygun kitaplar okutur, şiirler ezberletir ve performans notu veririz. Bu çalışmadan vazgeçmemiz için üç edebiyatçıya çok ağır bir mobbing uygu-

Eğitim Sen Yöneticisi Gülhan Şimşek, Sincan Süleyman Demirel Anadolu Lisesi Müdürü Necati Aydın hakkında öğretmenlerin ilettiği şikayetleri ve Aydın hakkındaki iddiaları yazdı.

ladı” demistir. Öte taraftan aleyhine ifade veren öğretmenlerin ismini gizlilik ilkesine aykırı olarak öğrenen Aydın'ın onlara tekrardan sudan sebeplerle soruşturma açarak intikam duygusuyla hareket ettiği görülmüştür.

Haziran 2022'de kendisi Sincan İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne de şikayet edilmiştir. Ancak soruşturmayla her defasında aynı ilçede başka bir okul müdürünün muhakkik olarak görevlendirildiği, Aydın'ın bir şekilde nüfuzunu kullanarak, etkili bir soruşturma yapılmasını engellediği anlaşılmaktadır. Söz konusunda çalışan ya da bir dönem çalışmış birçok öğretmen kendisine yüksek not baskısı yapıldığı, notları yükseltmezse okuldan işiğinin kesileceği tehdidinde bulunduğu bu yolla kendisine verilen yetkileri kötüye kullandığı anlaşılmıştır. Baskılarına boyun eğmeyen öğretmenlere savcılık vasıtası ile asılsız şikayetlerle soruşturmalar açmıştır. Necati Aydın göreve başlayınca kadar hakkında hiç soruşturma açılmamış öğretmenler soruşturmayla uğrar olmuştur.

‘SORUŞTIRMALAR SONUÇLANMIYOR’

Necati Aydın'ın taciz iddiasıyla şikayet edildiğini anlatan öğretmenler soruşturmacı tarafından söylenen “Altı öğretmen yetmez dedi”, “Farz et ki müdürün bacağı kaşınmıştır”, “Siz birbirinize şahit olmuşsunuz” ifadelerini aktarmıştır. Oysaki okulda birçok kadın öğretmen rahatsızlığını dile getirmiş, şikayetçi olmuştur. Ancak soruşturmada bir sonuç çıkmamıştır. Müfettişler konuyu açıklığa kavuşturmak, okul yönetme yeterliliğinden uzak okul müdürünü

okuldan uzaklaştırmak yerine, müdürü kollamaya girişmiş görülmektedir. Diğer yandan da bu iddiaları ile ilgili okul müdürü iftira davası açmışsa da onu da kaybetmiştir.

Ankara/Sincan Süleyman Demirel Anadolu Lisesinde Okul Müdürü Necati Aydın tarafından keyfi bir yönetim kurulduğu, okulun işleyişinin bizzat okul müdürü tarafından bozulduğu, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin baskıldığı, okulda yapılan haksız uygulamalara karşı çıkan, tacize sessiz kalmayan öğretmenlerin, bugün mahkemelerde verdikleri ifadedden dolayı yine aynı müdürce baskıldığı, “İfadelerini geri çekmeye” zorlandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu Okul Müdürü Necati Aydın'ın bir eğitim kurumuna müdürlük yapacak yeterlilikten uzak olduğu görülmektedir.

‘KEYFİLİKLE OKUL YÖNETİLEMEZ’

Açıkcısı okuldaki barış, güven huzur ortamının bozulmasının nedeni Okul Müdürü Necati Aydın olarak görülmektedir. Göreve başlamasından itibaren okulda şikayetlerin yoğunlaşması, okulda sayılıp sevilen birçok öğretmenin soruşturma konusu haline gelmesi de bunu işaret etmektedir. Okul Müdürü Necati Aydın okulu demokratik anlayıştan uzak, yönetmelikleri keyfi olarak uygulayan bir şekilde okulu yönetmeye çalıştığı, uygulamalarının keyfilik içerdiği görülmektedir.

Hakkında bu kadar şikayet olan bir yöneticinin etkili bir şekilde soruşturulmuyor olması kabul edilebilir değildir.

Yazının tamamı evrensel.net'te

UZUN MESAFE

Zeki GÜL
zgul@evrensel.net

14 MART HALKIN DA TIP BAYRAMI

Dinlenmeden, uyumadan otuz altı saat çalışan bir berberde ustura ile sakal traşı olur musunuz? Otuz beşinci saatte şah damarınızın hemen üstünde ustura valsi size ne hissettirir? Bilmeniz gitmez miydiniz?

Ya zorunlu aralıksız nöbetinin otuz altıncı saatinde, elde mini matkap bir ortopedistin aort ana damarınızın hemen yanında kemige vida göndermesine ne dersiniz? Demek ki neymiş; nöbet ertesi izinlerin idarecilerin insafına bırakılması salt sağlıkçıların özlük hakkı sorunu olmayıp halkın yani hepimizin sağlık sorunudur.

Yıllar önce bir ortopedist arkadaşım, konu yamaç paraşütünden açılınca, aktardığım örnek ile ‘Bizim adrenalin sporlarına ihtiyacımız yok’ demişti.

Hastasız ve bunun bir meslek hastalığı olduğunu rapor etmekte hekimlerin imtina ettiğini düşünüyorsunuz? Ya, ‘Kelin merhemi olsa kendine sürerdi’ atasözünün üretmeyecektik halk olarak ya da sağlık emekçilerinin ‘Pandemiye yol açan hastalık, için illiyet bağı aranmadan meslek hastalığı kabul edilmelidir’ talebini sahipleniceğiz. Talep özünde senin hikayen işçi kardeş, farkında mısın?

Acil serviste sevdiceğiniz kalp krizinden sıra beklerken öldüyse eğer, hekim meslek örgütü TTB’nin ‘Acil servislere yeşil alan kaldırılmalı, poliklinik hizmeti verilmemelidir’ talebini doktorların konforu olarak mı düşüneceksiniz hâlâ? İki aksırıkla acile koşan ‘işini bilir’ ekseriyetin vebaline ortak mı kalacaksınız?

Bir kış günü kat kat giyinmiş gözleri görmez doksanlık annenizin refakatçısı sizsiniz ve ikinizin de işitme sorununuz var diyelim. İletişim, derdi anlatma, muayene için soyunma, reçete, tavsiyeleri dinleme için kamu hastanelerinin ekseriyetinin size beş dakika ayırdığını bilmiyor musunuz? ‘Sizin hakkınızı savunan bir kurum kalmadığını düşünüyorsanız yanıldınız derim. Hekim meslek örgütü olarak bilinen Türk Tabipleri Birliği (TTB) mevcut toplumsal ve kamucu sağlık anlayışı ile halkın öz kurumlarıdır. İşte o yüzden 14 Mart Tıp Bayramı’nda ‘Hekimlerin 14 acil talebi’ arasında ‘Muayene süreleri, bilimsel ve nitelikli sağlık hizmeti gözetilerek düzenlenmelidir’ demekle. Uzun yıllardır bir özel hastane patronu tarafından yönetilen Sağlık Bakanlığında, kamucu bir sağlık yönetimi beklenebilir mi?

Şimdi anladınız mı TTB neden siyasi iktidarın hedefinde, yönetimi yargı ve ‘kayyum’ kıskacında! Özünde 14 Mart halkın da tıp bayramıdır diyen TTB işlevsizleştirilmeye çalışılıyor. Şimdi yerel tabip odalarında seçim vakti. Unutmayalım ki, Bizans Sarayı’na atfedilen ‘Kuşatma altında meleklerin cinsiyeti’ tartışma gafletinin iz düşümünden ne tabiplere ne de sağlık ortamına bir hayır gelmez. Vebali ziyadesiyle halka dairdir.

Sağlıcakla kalın.

Fotoğraf: Evrensel

İyi ki doğdun Ali İsmail Korkmaz!

GEZİ direnişi sırasında Eskişehir’de darbedilerek öldürülen 19 yaşındaki Ali İsmail Korkmaz’ın doğum günü olan 18 Mart için Ali İsmail Korkmaz’ı Anma Haftası anma programları belli oldu. Ali İsmail Korkmaz Vakfı, anma programını “Genç yaşta başlattığı ‘Toplum için Gençlik’ hareketiyle toplumsal sorumluluk bilincini yaymaya çalışan Ali İsmail, yarım kalan hayallerini gerçekleştirmek için kurulan vakıf aracılığıyla hâlâ bizimle... Onun azmi, cesareti ve iyilik dolu kalbi, her zaman ilham kaynağımız olacak. Ali İsmail’in anısını yaşatmak ve onun gibi gençlerin hayallerini desteklemek için çalışmaya devam ediyoruz” ifadeleriyle paylaştı.

Program kapsamında İstanbul’da 20 Mart Çarşamba, günü ALİKEV İstanbul Ofisinde Kamusal Alanın Hafızası Atölyesi düzenlenecek. 23 Mart Cumartesi günü ise Medya Söyleşileri: Medya ve Toplumsal Cinsiyet atölyesi gerçekleştirilecek. Hatay’da ise 20 Mart’ta Mavi Selvi Kır Bahçesi’nde Kent Hakkı Söyleşi, 16-24 Mart tarihleri arasında ise Hatay Barış Kuşu sanal olarak düzenlenecek. (HABER MERKEZİ)

Gazeteci yazar Ali Sirmen hayatını kaybetti

CUMHURİYET gazetesi yazarı, hukukçu ve oyuncu Ali Sirmen 84 yaşında hayatını kaybetti. Türk sanat müziği bestekârı ve keman sanatçısı Sadı Işıl’ın torunu olan Ali Sirmen, rahatsızlıklarından dolayı bir süredir İstanbul’da bir hastanede tedavi görüyordu. Sirmen’in cenaze programı ise henüz paylaşılmadı.

Sirmen’in vefat haberinin ardından sosyal medyada anma mesajları paylaşıldı. Paylaşımlardan bazıları şöyle:

Ekrem İmamoğlu: Cumhuriyet Gazetesi’nin duayen yazarı Ali Sirmen’i kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Ailesine, okurlarına ve Cumhuriyet cami-

asına baş sağlığı diliyorum. Mekanı cennet olsun.

TGC: Uzun yıllar gazeteci ve yazar olarak başarıyla hizmet veren üyemiz Cumhuriyet gazetesi yazarı Ali Sirmen’i kaybetmenin üzüntüsü içindeyiz. Meslektaşımızın ailesine ve basın topluluğumuza başsağlığı ve sabır diliyoruz.”

İstanbul Baro Başkanı Avukat Filiz Saraç: Cumhuriyet Vakfı Başkanvekili ve yazarı, hukukçu, gazeteci Ali Sirmen aramızdan ayrıldı. Kendisine Allah’tan rahmet, ailesi ve yakınlarına, Cumhuriyet gazetesine, basın camiasına başsağlığı diliyorum. (İstanbul/EVRENSEL)

Fotoğraf: Cumhuriyet

GÜNLÜK 18 Mart 2024 Pazartesi / Sayı: 8228

evrensel
Günlük Yaygın Süreli Gazete
Bülten Basın Yayın Reklamcılık
Tic. Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Kürşat Yılmaz
Genel Yayın Yönetmeni:
Hakkı Özdal

Yazı İşleri Müdürü:
İsmail Muzaffer Özkurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Gökrem Kınacı

Haber Müdürü:
İsmail Cem Şimşek

Yönetim Yeri: Adres: Mehmet Akif Ersoy Cad. Mehmet Çıbbıkcı İş Merkezi No: 2 K: 2 İşyeri No: 21 Şirinevler/B.Evler-İSTANBUL Tel: 0212 909 48 01 Fax: 0212 654 15 04 **Dağıtım:** Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş. Banka Hesap No: Bülten Basın Yayın Reklamcılık Tic. Ltd. Şti.
TEB Yeşilköy Şubesi IBAN: TR83 0003 2000 0540 0000 2600 57

Ankara: (Birkan Bulut) Karanfil Sokak, No: 11/16 Kızılay Tel: (0312) 4194480 Faks: 4194483 **İzmir:** (Özer Akdemir) Öğüzlar Mah. Gaziler cad. No: 133 D:701 Kapılar Tel: (0232) 4457020 Faks: 4845755 **Adana:** Cemal Gürsel Caddesi Ali Hikmet İş Hanı Kat:2 No: Tel-Faks: (0322) 3631016 **Almanya/Köln:** (Serdar Derventli) Tel: (0049) 2215108970-71 / 2219131271 Faks: 2219131269 **Fransa/Paris:** (Yıldız Eren) Tel: (0033) 148240473 Faks: 142469227 **İngiltere:** Tel: (0044) 2072758440 Faks: (0044) 2072757245 **İstanbul Baskı:** Kuzey Veb Ofset San. Tic. Ltd. Şti Tayakadın Mah. Yassıören Cad. No:75/1 Arnavutköy/İstanbul Tel: 0212 682 61 62 **Adana Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Yeni Doğan Mh. 2108 Sk. No: 18/A Yüreğir/ADANA **Ankara Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Saray Osmangazi Mh. Sütcü İmam Sk. 2108 Sk. No: 33 Pürşaklar/ANKARA **İzmir Baskı:** Arslan Güneydoğu Gazetecilik, Matbaacılık ve Kağıtçılık A.Ş. Metal İşleri San. Sit. 2. Cadde No.93 Kısıkköy, Menderes/İzmir

günlük **evrensel**’i bayinizde bulamıyorsanız

Bayinin unvanını ve bayilik numarasını dağıtım servisimize bildirin, gazetenizi bayinize ulaştıralım.

0 212 909 48 01

dagitim@evrensel.net

KISA... KISA

Dolu
nedeniyle
kaza

AMASYA'dan Çorum'a seyreden Osman Akar idaresindeki otomobil, yoğun dolu yağışı nedeniyle önündeki; Ahmet Ümütlü idaresindeki otomobile arkadan çarptı. Kazada ağır yaralanan sürücü Osman Akar kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Kazada yaralanan ve hastaneye sevk edilen Ahmet Ümütlü, Mine Akar ve Gülten Ümütlü'nün tedavileri ise sürüyor. (ÇORUM)

Yolcu
otobüsü
devrildi

Fotoğraf: DHA

KIRŞEHİR'de, Ankara'dan Van'a giden Zekayi Boy'un kullandığı yolcu otobüsü, sürücünün kontrolünden çıkarak şarampole devrildi. Kazada, sürücü Zekayi Boy ile beraber 15 kişi yaralandı. Yaralılar, ambulanslarla Kırşehir Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırılırken, sağlık durumlarının iyi olduğu öğrenildi. (KIRŞEHİR)

Cinayet
saniğine
indirim

BURSA'da arkadaşlarıyla gittiği eğlence mekanında istediği 'Roman havası' çalınmadığını iddia eden Yücel Ertürk'ün (22), çıkan kavgada iş yeri sahibi İbrahim Avdın'ı (55) 45 bıçak darbesiyle öldürdü. Davada mahkeme heyeti, olay sırasında yaralanması nedeniyle 'haksız tahrik' indirimi uygulayıp, verilecek cezanın sosyal ilişkileri ve geleceği üzerindeki olası etkilerini dikkate alarak cezaı 15 yıla indirdi. (BURSA)

Kaçak
altın ele
geçirildi

Fotoğraf: DHA

VAN'da altın kaçakçılığına yönelik düzenlenen operasyonunda 88 kilo kaçak külçe altın ele geçirildi. Bakan Yerkilikaya, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, "Operasyonda Edremit ilçesinde bir aracın içerisinde yapılan aramada gizlenmiş halde 88 adet kaçak altın ele geçirildi. Piyasa değeri yaklaşık 215 milyon TL olan kaçak külçe altınlara el konuldu" dedi. (VAN)

‘Mevcut iktidar gitmedikçe
bu suikast aydınlatılamaz!’

2002 yılının 18 Aralık günü Ankara'daki evinin önünde öldürülen Dr. Necip Hablemitoğlu suikastı ile ilgili yapılan duruşmaların bir bölümü daha sona erdi. Bazı tanıkların dinlendiği, yeni bazı tanıkların dinlenilmesi ve soruşturmanın genişlemesine dönük taleplerin kabul edildiği duruşmalarda somut bir ilerleme kaydedildiğini söylemek mümkün değil. 16 - 18 Temmuz 2024 tarihlerine ertelenen suikast duruşmaları ile ilgili gelinen noktayı suikasttan hemen sonra Hablemitoğlu ailesinin avukatlığını yapan ve sonrasında ise azledilen Av. Hüseyin Buzoğlu'nun sözleri özetledi diyebiliriz; "Mevcut iktidar gitmedikçe bu suikast aydınlatılamaz!"

BUZOĞLU'NA YÖNELİK
CEVHERİ GÜVEN'İN
İDDİALARI

Hablemitoğlu'nu 'dostum' diye anlatan, öldürülmesinin ardından ailenin avukatlığını yapan Buzoğlu, Ergenekon Davaları sürecinde tutuklanmış, bir süre cezaevinde kalmıştı. Bildiğim kadarıyla tam bu süreçte Buzoğlu Hablemitoğlu ailesi tarafından azledilmişti. AKP-Gülen cemaati koalisyonu bozduktan sonra Nokta Dergisi Genel Yayın Yönetmeni iken tutuklanan ve "İç savaş çıkarmaya çalışmak" suçlamasından yargılanarak 22 yıl hapis cezası aldığı için yurtdışında yaşayan gazeteci Cevheri Güven Youtube kanalında avukat Buzoğlu ile Hablemitoğlu arasındaki ilişkiye dair çok ilginç ve önemli bir iddiayı gündeme getirmişti. 2011 yılında Evrensel Basım Yayın tarafından yayınlanan "Kuyudaki Taş / Alman Vakıfları ve Bergama Gerçeği" adlı kitabımızdaki iddiaları, adımı anmadan "çevre direnişlerine destek veren solcu bir gazeteci" diyerek aktaran Güven, yayınında Buzoğlu ile ilgili de ilginç iddialar ortaya atmıştı.

"Kuyudaki Taş / Alman Vakıfları ve Bergama Gerçeği" kitabı Bergama Köylü hareketine karşı Milli Güvenlik Kurulu Genel sekreterliği kararı ile ortaya konan psikolojik savaş ve bu noktada Hablemitoğlu'nun yazdığı "Bergama köylülerinin arkasında onları kıskırtan Alman Vakıfları/dış güçler var" iddiasını ele alıyordu. Kitabımız Hablemitoğlu'nun yazdığı "Alman Vakıfları ve Bergama Dosyası" adlı kitabın sahte bilgi-belgelerle yazıldığına ortaya koyuyordu. Kuyudaki Taş'ta Hablemitoğlu'nun yazdığı kitabın en önemli belgesi olan Alman Kalkınma Bankası'nın "Türkiye'nin Altın Konsepti" başlıklı raporunun sahte olduğu resmi belgelerle kanıtlanırken, suikastten sonra yazdığımız birçok yazıda bu sahte belgele-

ri Hablemitoğlu'na kimin, kimlerin verdiği ortaya çıkarılırsa suikastın da çözülebileceğini ileri sürmüştük.

CEVHERİ GÜVEN'İN
UNUTTUKLARI

İşte C. Güven bahsettiğimiz yayınında Hablemitoğlu'na bu belgeleri veren ismin avukatı/dostu Hüseyin Buzoğlu olduğunu iddia ediyordu. C. Güven, Buzoğlu'nun MGK Toplumla İlişkiler Başkanlığının (TİB) «kitap işlerinden sorumlu kişisi» olduğunu iddia ediyordu. Güven'in bu iddialarını ve Kuyudaki Taş kitabımızı satır satır okuyup, adımı ve bazı başkaca iddiaları (Suikast ve F. Gülen cemaati ilişkisine dair olanları) unuttuğu yayını ele aldığım «Memlekette ne Cevheri'ler var!» başlıklı

DOĞA VE
DİRENİŞ

Özer AKDEMİR

yazımda, Buzoğlu ile ilgili bu iddiaları aktarmış, «teyide muhtaç» olduğuna da dikkat çekmiştim. Yazının ardından Buzoğlu'nun bana tüm bu iddiaları yalanlayan ama bunu hukukçu kimliğine yakışmayan, içinde dayanaksız, saçma ithamların da bulunduğu bir yalanlama gönderdiğini de ekleyelim.

ESKİ BAKAN İFADE
VERMİYOR MU
VEREMİYOR MU?

İddianamede suikastı gerçekleştirdiği ileri sürülen «Levent Göktaş suç örgütü» (eski Özel Kuvvetler Komutanı ve emrindeki askerler) ile FETÖ yöneticilerini tanıştırdığı ileri sürülen eski Bakan Halil Şıvgın mahkemeye «ifade veremeyecek kadar hasta» raporu göndererek ifade vermedi. Duruşmalar sonunda Şıvgın'ın, Nisan ayında mahkeme üyesi bir hakim ve bir grup avukat eşliğinde evinde gidilip dinlenmesine karar verildi. Şıvgın, FETÖ dosyasından aldığı ceza nedeniyle tutuklu yargılanan eski MİT'çi Enver Altaylı ve cemaatin üst düzey yöneticisi firarı Mustafa Çalışkan'ın Hablemitoğlu ile Fethullah Gülen aleyhine yazımını sürdürdüğü «Köstebek» kitabı ile ilgili görüşmek istediklerini ileri sürüyor. Şıvgın önceki ifadelerinde N. Hablemitoğlu'nun eski AKP Milletvekili Ramazan Toprak'la kendi bürosuna geldiğini ve E. Altaylı'nın da orada olduğunu ileri sürerken, hem Toprak, hem de Altaylı bu görüşmeyi yalanlıyorlar. Toprak, iddianameye geçen ifadesinde Hablemitoğlu'nun AKP'den milletvekili olmak istediğini ve kendilerine bazı konularda yardımcı olduğunu da ileri sürüyordu.

Fotoğraf:Özer Akdemir/Evrensel

HABLEMİTOĞLU'NUN
ÖLDÜRÜLMEDEN
GAZETECİYE SÖYLEDİKLERİ

Duruşmalarda en dikkat çekici ifadelerden birisi ise o dönem Star Gazetesinde çalışan gazeteci Yasemin Güneri'nin öldürülmeden bir gün önce Hablemitoğlu ile yaptığı söyleşi ile ilgili anlattıkları idi. Y. Güneri, Fethullah Gülen'le ilgili yaptıkları bir söyleşinin ardından "dost olduk" dediği Hablemitoğlu'nun suikastten bir gün önce Alman vakıflarıyla ilgili konuşmak için gazetenin bürosuna geldiğini belirterek, burada kendisine "Ben MİT Müsteşarı oluyorum" dediğini anlattı.

Bu ifadede ilginç olan iki şey var; Birincisi; Hablemitoğlu'nun durup dururken neden MİT Müsteşarı olacağını, hem de bir gazeteciye söylediği. Ki Güneri bu sözleri o zaman ciddiye almadığını anlattı mahkemede. İkincisi ise Hablemitoğlu'nun ölümünden bir gün önce Alman Vakıfları ile ilgili Y. Güneri ile görüşmesi. Güneri bu konuda bir şey anlatmadı mahkemede ama Hablemitoğlu'nun öldürüldüğü gün bile Star Gazetesinde adliye muhabiri Cemal Doğan'a, "Alman Vakıflarının Bergama Köylülerine para verdiğinin kanıtı" diye o zamanki para ile 189.500.000 liralık banka dekontunu göndermesi (2002 yılında asgari ücret 163.563.536 TL idi. Söz konusu miktar çok uçuk bir rakam değil yani) ve gazeteciyi gün içerisinde bu konuda telefonla arayarak sürekli bilgilendirmesi konunun ne olduğunu ortaya koyuyor. Hablemitoğlu, son nefesine kadar sahte bil-

gi-belgelerle yazdığı kitaptaki iddiaların peşinden gitmeyi sürdürmüştü!

HABLEMİTOĞLU'NA KİM MİT
MÜSTEŞARLIĞI TEKLİF ETTİ?

Savcı, Güneri'nin ifadelerinde yola çıkarak Hablemitoğlu'nun o gün kimle görüştüğünün peşine düşmüş görünüyor. Güneri Hablemitoğlu'nun kıyafetinin ve tavırlarının kendisinde MİT Müsteşarlığının o gün teklif edilmiş olabileceği izlenimi doğurduğunu ifade etti duruşmada. Savcı da bu ifadede yola çıkarak o günlerdeki HTS kayıtlarını istedi. Bu kayıtlardan Hablemitoğlu'na MİT müsteşarlığı teklifini götüren 'epey üst düzey' gizemli kişinin kimliğinin ortaya çıkarılması umuluyor.

Mahkeme, eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Eski üyesi İrfan Fidan, eski Bakan Halil Şıvgın'ın tanık olarak dinlenmesini, Hablemitoğlu'nun öldürülmede önce Eskişehir'de katıldığı panelin görüntülerinin (ki kayıp olduğu ileri sürülüyordu) izlenmesini, suikast davasının açılmasının temeli olan eski ÖKK yüzbaşısı Nuri Gökhan Bozkır'ın ifadelerinin işkence altında alındığı iddialarının gerekçeli kararda tartışılmasını kararlaştırarak duruşmaları Temmuz ayına erteledi.

Dinlenecek yeni tanıklar, Hablemitoğlu'nun bulunabilirse 21 yıl önceki HTS kayıtları, savcının soruşturmanın genişletilmesi talebi bir sonuç doğuracak mı yaşayıp göreceğiz. "İktidar değişmeden bu suikast aydınlatılamaz" cümlesini Temmuz'da ki celselerin ardından tekrar anımsamak üzere buraya bırakalım.

Migros direnişçisi kadın işçi katledildi

Migros Şekerpınar Depo direnişine katılan ve insanca çalışma koşulları için mücadele eden Gülhan Albayrak, vurularak katledildi.

Fotoğraf: Hasret Gültekin Kozan/Evrensel

KOCAELİ'nin Çayırova ilçesinde bulunan Migros deposunda 2021 yılında kötü çalışma koşulları ve işten atmalara karşı DGD-SEN'de örgütlenip insanca çalışma koşulları için mücadele eden işçilerden Gülhan Albayrak katledildi. Koçaeli'de, sabah işe giderken kimliği belirsiz şüphelinin tabancayla başından vurduğu 7 aylık evli Gülhan Albayrak (25), kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti.

Sabah saat 07.00 sıralarında, Darıca ilçesinde işe gitmek için evden çıkan Albayrak, plakası alınamayan araçtan inen, kimliği belirsiz kişi tarafından tabancayla vuruldu. Albayrak'a 3 el ateş eden şüpheli, kaçtı. Silah sesini duyanların ihbarıyla bölgeye polis ve acil sağlık ekipleri geldi. Sağlıkçıların kontrollerinde başından vurulduğu anlaşılan Albayrak, ambulansla Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesine kaldırıldı, doktorların tüm müdahalelerine rağmen yaşamını yitirdi. Polis, cinayet şüphelisini yakalamak için çalışma başlattı.

'HESABINI KADINLAR İLE
BİRLİKTE SORACAĞIZ'

DGD-SEN Albayrak'ın katledildiğini şu sözlerle duyurdu:

120 gün baskıya ve tacize karşı Migros Şekerpınar depo önünde birlikte mücadele ettiğimiz Gülhan Albayrak'ın alçakça katledildiğini öğrenmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz. Gülhan'a sözümüzdür hesabını kadınlar ile birlikte soracağız. Başımız sağ olsun. (İSTANBUL/EVRENSEL)

Marmaray'da kadın
çalışana bıçaklı saldırı

KADIKÖY, Göztepe Marmaray İstasyonu'nda görevli Gülnihal Karadereli (34), aynı istasyonda temizlik görevlisi olarak çalışan Çetin Aktay tarafından bıçaklı saldırıya uğradı. O anlar istasyonun güvenlik kamerasına yansırken, yüzünden bıçaklanarak hastaneye kaldırılan kadına 40 dikiş atıldığı öğrenildi.

DHA'nın haberine göre, yüzünden aldığı bıçak darbeleriyle Gülnihal Karadereli kanlar içerisinde yere yığıldı. İhbar üzerine olay yerine sağlık ve polis ekipleri sevk edildi. Hastanede tedavi altına alınan Karadereli'nin yüzüne 40 dikiş atıldığı öğrenildi.

KİN BESLEDİĞİ İÇİN SALDIRMIŞ

Polis ekipleri Çetin Aktay'ı yakalayıp gözaltına aldı. Aktay'ın emniyetteki sorgusunda Gülnihal Karadereli'ye kin beslediği, olayı bundan dolayı gerçekleştirdiği öğrenilirken, Aktay'ın farklı suçlardan 11 ayrı suç kaydı olduğu tespit edildi. Emniyetteki sorgusu biten şüpheli adliyeye sevk edildi. (HABER MERKEZİ)

Fotoğraf: DHA

Nükhet Hotar'ın gitti
soruşturmaları sürüyorRamis SAĞLAM
İzmir

DOKUZ Eylül Üniversitesi Eski Rektörü Nükhet Hotar, büyükelçi olarak atanmasına rağmen geçmiş soruşturmaları gündem olmaya devam ediyor. Birçok akademisyen ve sendikacıya açılan soruşturmalar Rektörlüğün aleyhine sonuçlandı.

MANAV ELEŞTİRİSİNE DE
SORUŞTURMA

"Çeşme'de çorba" projesi gibi "manav projesi" de üniversitede eleştiri konusu olmuştu. Hotar'ın "manav projesi"ni eleştiren DEÜ Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Bilgin Çelik, soruşturma ve disiplin cezasından kurtulmamıştı. 6. İdare Mahkemesinin "Mobbing" tebligatı gönderdiği kişilerden biri de "manav projesi" soruşturmacısı Doç. Dr. Emre Timur oldu. 2019 yılında açılan soruşturmada Çelik, sosyal medya paylaşımları hakkında savunması istendi. Eleştirilerinde suç unsuru oluşturacak bir şey olmadığını belirten Çelik, üniversitelerin bilimin ve eleştirinin bulunduğu yerler olduğunu, eleştiri yoksa bilimin de olmayacağını söylemesine rağmen disiplin cezası almasına engel olmadı.

SORUŞTURMADA CEZA ÇIKTI

Soruşturmada Emre Timur, Çelik'e, "manav projesi"ni eleştirdiği ve üniversitenin saygınlığını düşürdüğü için "Kademe ilerlemesi durdurma cezası" verildi.

Fotoğraf: Nükhet Hotar/DHA

‘İSG önlemlerinde psikolojik dinamiklere de yer verilmeli’

Sinan CEVİZ
İstanbul

Depresyon, anksiyete bozuklukları, obsesif kompulsif bozukluk, travma sonrası stres bozukluğu... Son dönemde bu gibi psikolojik rahatsızlıklar artarken Psikolog Hacı Tekin, bu rahatsızlıkların işçilerden bağımsız ele alınamaya çağına dikkat çekiyor. “Ruh Sağlığı ile İlgili Çalışmaların İş Sağlığı Güvenliği Uygulanmalarında Yeri ve Öneminin İncelenmesi” başlıklı bir çalışmaya imza atan Hacı Tekin, iş yerindeki zorluklara bağlı olarak öğrenilmiş çaresizlik, depresyon, kaygı bozukluğu gibi psikolojik rahatsızlıkların ortaya çıktığını söylüyor. Tekin, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinde psikolojik dinamiklerin de yer bulmasının önemli olduğuna dikkat çekiyor.

Çalışma hayatında genel olarak karşılaşılan psikolojik sorunlar hangileri? Bu psikolojik sorunları ve sonuçlarını nasıl değerlendirebiliriz?

Belli başlı bazı önemli psikolojik rahatsızlıklar, depresyon, anksiyete bozuklukları, obsesif kompulsif bozukluk, şizofreni, bipolar bozukluk, kişilik bozuklukları, yeme bozuklukları, travma sonrası stres bozukluğu, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, ilaç kullanımı, maddeyi kötüye kullanımı (madde bağımlılığı) şeklinde sıralanabilir.

Bu psikolojik problemler kişiden kişiye farklılık gösterse de birey üzerinde özellikle dikkat, yorgunluk, uyku, öfke ve unutkanlık gibi ortak problemlere neden olmaktadır. Böylelikle bu problemler çalışanların iş kazalarına daha açık olmaları konusunda birer habercidir.

İŞ YERİNDE BİR RAHATSIZLIK: ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİK

İşçilerin çalışma koşulları, işin ortaya çıkardığı etkenler, işçilerin psikolojik durumunu etkiliyor mu, nasıl etkiliyor?

İş yerindeki zorluklara bağlı olarak öğrenilmiş çaresizlik, depresyon, kaygı bozukluğu vb. psikolojik rahatsızlıklar ortaya çıkmaktadır. İş yerine ve çalışma koşullarına bağlı olarak gelişen ruh sağlığı problemlerinin yanı sıra yönetici ve çalışma arkadaşlarının psikolojik şiddet uygulaması ile de bireyin ruh sağlığı olumsuz yönde etkilenmektedir. Mobbing ise iş sahasında karşılaştığımız en önemli stres faktörlerinden biridir.

Diğer bir taraftan ruh sağlığı bozuk olan insanların çalışma hayatına başlamasıyla birlikte, çalışanın iş yerinde iş kazası yaşama riskini beraberinde getirmektedir. Bireyin en basit anlamı ile yaşadığı dikkat ile ilgili bir problemi hem kendisinin hem de çalışma arkadaşlarının yaşamını tehdit eden önemli bir faktördür. Ruh sağlığı bozuk bir yönetici de ciddi bir stres faktörüdür.

‘BASKI PSİKOLOJİK PROBLEMLERE NEDEN OLUR’

İşçilerle yaptığımız görüşmelerde şikayet ettikleri konulardan biri de iş yerindeki baskılar. Hatta kimi iş yerlerinde hakarete bile uğrayan işçiler bunu, “Bizi insan yerine bile koymuyorlar” diye tarif ediyor. Bu baskıların kısa ve uzun vadede işçiler üzerinde nasıl sonuçları var, olasılıklar nedir?

Bu konuda ele alınması gereken en önemli konu mobbing çünkü yapılan bilimsel çalışmalar bu konuda özellikle az gelişmiş ülkelerde otorite

Fotoğraf: AA

“İş yerindeki zorluklara bağlı olarak öğrenilmiş çaresizlik, depresyon, kaygı bozukluğu vb. psikolojik rahatsızlıklar ortaya çıkmaktadır.”

ter tutum sergileyen yöneticilerin uyguladığı ve çalışanı sistematik bir şekilde maruz bıraktığı psikolojik şiddetin bir türüdür. Mobbing, bir kişinin sistematik bir şekilde ve devamlı olarak çalıştığı kurumda, okuduğu okulda ya da dernek ya da sivil toplum kuruluşları gibi ortamlarda kötü niyet çerçevesinde duygusal ve psikolojik olarak baskı görmesidir. Mobbingde hedef alınan kişi sürekli olarak dışlanır, fiziksel ya da psikolojik anlamda baskıya maruz bırakılır. Uzun süre mobbinge maruz kalmak veya mobbingin birey üzerinde yarattığı etkiler ile birey psikolojik olarak olumsuz etkilenir. Mobbinge maruz kalan biri depresyon ve kaygı bozukluğu geliştirebilir. Sürekli baskıya maruz kalmak öz güven problemlerine neden olur ve bu durum üzerin-

Hacı Tekin

den birey yalnızlaşarak kendini toplumdan izole edebilir ayrıca birey kendini değersiz olarak hissedebilir. Bireyin iş performansını ve motivasyonunu etkilediği gibi dikkat ve konsantrasyon gücüne neden olur. Bu durum üzerinden travmatize olan birey bu yaşadığı sorunlarını sosyal ve aile ilişkilerine yansıtır çünkü depresyondaki birey bilişsel anlamda çarpıtmalarda bulunarak sağlıklı düşünme yetisini kaybeder.

İşçilerin yaşadığı psikolojik sorunlar iş hayatını ve sosyal hayatını nasıl etkiliyor?

Bu konuda stres ve stres faktörlerinin bireyi nasıl etkilediğine değinmek gerekirse; örneğin birey stresli iken; kalp atışı, solunumu hızlanır ve tansiyonu yükselir. Kan şekeri yükseldiği için birey daha enerjik olur ve dikkat problemleri yaşar. Birey terler ve elinde o esnada bir iş aleti varsa o aleti kontrol edemeyebilir. Metabolizma hızlanır. Bu stres faktörleri arttıkça ve de uzadıkça uyku ve yorgunlukla birlikte dikkat ve unutkanlık sorunları olur ki bu nedenleri de iş kazalarına birer davetiyedir.

ÜRETİM BASKISI BELLEK İŞLEVLERİNİ BOZAN BİR ETKEN

Fabrikalardaki üretim bantlarını düştüğümüzde; her işçi 8 saat boyunca

PSİKOLOJİ İSG’NİN BİR PARÇASIDIR

BU konularda alınacak önlemlere ilişkin önerileriniz nelerdir?

İş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde işe bağlı ölümleri ve kazaları azaltmak için alınan önlemlerin içerisinde psikolojik dinamiklere yer vermek çok önemlidir. Önleyici hizmetler anlamında risk faktörlerini değerlendirmek İSG konusunda psikoloji ile ilgili farkındalık eğitimleri ve programları sunmak ve bu çalışmalarını devamlı yapmak önemlidir. Stres yönetimi ile ilgili eğitimlerin sürekliliği önemlidir. İletişim problemlerine neden olan psikolojik sorunları ile ilgili eğitim ve danışmanlık, gerekirse psikoterapi hizmeti sunulmalı. İş protokolleri ve zamanı iyi kullanmak ve bunların baskı unsuru olmasına izin vermemek gerekir. Vardiyalı çalışma ve çalışma süreleri özellikle dikkat gerektiren ve tehlike sınıfındaki iş kolları açısından önemlidir. Psikolojik sağlamlık ile ilgili önlemler, fiziksel olarak alınan önlemlerle birlikte ele alındığında çok daha anlamlı olacaktır.

Önleyici hizmetler çerçevesinde farkındalık yaratma anlamında sürekli psikolojik eğitimler verilmelidir. Fizyolojik ve biyolojik problemler psikolojik problemlere neden olduğu için yaş ve risk gruplarına göre kan ve hormonal denge ile ilgili değerlere düzenli olarak bakılmalıdır. Eğer varsa bir psikolojik sorun tedavi konusunda vakit kaybedilmemelidir.

İSG anlamında psikoloji ile ilgili eğitimler ve önleyici hizmetler ile tedavi hizmetleri kapsamına alınmalıdır.

çağırılmamış” diye konuştu.

“Fabrikada başımıza bir iş gelse umurlarında değil, onların arabaları bizlerden daha değerli. OSB içerisinde 112 acil servis olmasına rağmen ambulans çağırmadılar” diyen işçi, fabrikadaki işçi arkadaşlarına da şu çağırışı yaptı: “Bizi insan yerine koymayanlara karşı ses çıkaralım, birlik olalım.”

BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, “O kadar rahatlar ki bir işçinin göz göre göre ölümüne sebep oluyorlar ve bununla ilgili hiçbir şey yok. Biz bunu sosyal medyadan duyurduğumuz gün, bunun bir hafta önce meydana geldiğini öğrendik. Buna ilişkin hiçbir soruşturma başlatma-

belirli bir tempoda (Bu giderek artıyor) aynı işi yapıyor. Sürekli aynı işi yapmak ve vardiyalı çalışma işçi üzerinde nasıl psikolojik sonuçlar yaratır? Özellikle Soma Katliamı’ndan sonra ‘Hadi hadi düzeni’ diye bir tarif oluştu. Bu tarif üretimin artması için yöneticilerin işçilere yaptığı baskıyı anlatmak için kullanılıyor. ‘Üretim baskısı’nın işçiler üzerinde nasıl bir etkisi var?

Özellikle seri imalat yapan, bant sistemi ile üretim yapan işletmelerde çalışan insanlar için herhangi bir koordinasyon ve ekip çalışması ve iletişimin söz konusu olmaması psikolojik anlamda bir yalnızlaşma, iş arkadaşlarına karşı yabancılaşma ve aşırı monoton çalışma iş hayatında stres yaratmaktadır. İşin niteliğindeki üretim hızının fazla olması bireyde yüksek performans beklentisi nedeni ile stres yaratır. Aynı zamanda bir işin belirli bir süre içerisinde bitirilmesinin talep edilmesi ile de bireyde duygusal ve psikolojik şiddete neden olur, bu durum çözülmezse öğrenilmiş çaresizlik ya da tükenmişlik sendromu diğer bir deyişle depresyona kadar götürür. Zaman baskısı ile bireye dayatılan performans beklentisi bireyi kaygı bozukluğuna sokabilir ve bu durum çözülmez ya da uzun süre devam eder ise depresyona da dönüşebilir.

Çalışana; becerisini, iş yapabilme kapasitesini aşan veya zaman olarak baskı yaratabilecek bir zamansal sınırlama konulması ciddi anlamda bir stres faktörü olmakla birlikte psikolojik ve duygusal şiddet anlamında bir baskı yaratmaktadır. Bu durumun tam tersi olması da aynı olumsuz etkenleri tetiklemektedir. Çalışanın bilgi, beceri yönünden kendisini geliştireceği bir işin verilmemesi ya da daha alt düzeyde bir iş verilmesi, atıl bırakılması da çalışanın benlik algısının olumsuz olmasına mesleki doyumsuz olmasına olumsuz anlamda yol açmaktadır.

İş yükünün fazla olması ve işi yetiştirme konusunda çalışanların üzerinde baskı hissetmesi gibi durumlar, iş kazalarını en önemli psikolojik tetikleyicileridir. Çalışanın işi yetiştirmek için fazla bir efor sarf etmesi, acele etmesi bellek işlevlerinin bozulmasına ve dikkat sorunu yaşamasına neden olduğu için iş kazasına sebebiyet vermektedir. Çalışanın işi yetiştirmek için özellikle mesai bitimine doğru hata yapma olasılığı dikkatin azalmasına ya da stresin verdiği olumsuz etki veya yorgunluk sebebi ile de artmaktadır.

KARŞI AKADEMİ

Arif KOŞAR
marifkosar@gmail.com

ALLAH’IN MÜLKÜ KULUN ZENGİNLİĞİ

Cumhuriyet Ankara Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Turgut Altınok mal varlığı sorusuna “Mülk Allah’ındır, biz emanetçiyiz” diyerek cevap vermişti. Gelen eleştiriler Altınok’u ve danışmanlarını huzursuz etmiş olmalı ki, onlarca daire, arsa, dükkan, bina ve şirketten oluşan mal varlığının bir bölümünü açıklamak zorunda kaldı. TL, döviz, hisse senedi gibi menkul kısmını ise açıklamadı.

Ne de olsa tapusuna sahip oldukları, saymakta zorlandıkları, tepe tepe kullandıkları malları Allah’a ait. Öyledir tabii. Ancak, her nasılsa, malın sefasını sürüp mülkün gelirinden sonuna kadar istifade etmesini de bildirir.

Öyle ki, mülkiyeti Allah’a ait olmakla birlikte ABD darphanesinde basılan, kara para, rüşvet, ihalelerden alınan paylarla biriktirilen milyon dolarları sıfırlamak için gösterilen olağanüstü çaba, oğlanın durumu anlayamayıp yeni bir deyim yaratılmasına sunduğu katkı takdire şayandı.

Erdoğan’ın hocası, Fatih Erbakan’ın babası Necmettin Erbakan vefat ettiğinde, çocukları mülkiyeti Allah’a ait olan kilo kilo altınları, evleri-barkları, arabaları villaları hakça paylaşmak için birbirlerine girmiş, demediklerini bırakmamış, üstüne davalık olmuşlardı.

ABDULHAMİD’İN BAĞIŞI

Mülkün Allah’a ait olduğu iddiası yalnızca belediye başkan adaylarının pişkin pişkin sırtarak söyledikleri bir yalan değil. Toplumlar tarihinde uzunca bir dönemin ideolojik şekillenişini temsil eder.

Osmanlı Beyliği’nin kuruluş sürecinde ilk hükümdarlar fethettikleri toprakların bir kısmını savaşçılarına mülkiyet hakkıyla birlikte dağıtmıştı. Bu fetihler kimi tarihçilere göre Müslüman Türklere özgü gaza geleneğinin ürünüydü. İslam için savaşıyorlardı. Ancak, işin ilginç mücahitler, tipki bugünkü halefleri gibi, Allah’ın mülkünü oldubittiyeye getirip çitlerle çevirmekle kalmadılar, bu toprakları ele geçirmek için köklü Hristiyan ailelerle iş birliği yaptılar. Üstelik sadece Bizans’a karşı değil diğer Müslüman Türk beyliklerine karşı da İslam için savaştılar. Allah’ın mülkünü başka bir “kulda” değil de kendilerinde olması için öldüler, öldürdüler.

Osmanlı İmparatorluğu’nun son demlerinde, padişah Sultan Abdulhamit dünyanın en zengin hükümdarları arasına girmişti. Allah’ın izniyle. Allah’ın emaneti konusunda o kadar titizdi ki, parasını Alman Deutsche Bank’ta saklamayı uygun bulmuştu. Osmanlı ordusunun savaş için üç kurusu kalmadığında, rivayete göre, İttihatçıların Abdulhamit’i, Allah’ın emanetinin bir kısmını bağışlamaya ikna etmek için ricanın yanı sıra nazik bir ölüm tehdidi de gerekmişti.

EMEĞİNİN MAL BEYANI

Tarih boyunca mülkün Allah’a ait olduğunu iddia etmek suretiyle mal-mülk için savaşlar, işgaller eksik olmadı.

İşin ilginç mülk bir türlü köylüye, yoksula, işçiye, emekçiye emanet edilmedi. Mesela, Birinci Dünya Savaşı sırasında küçük ölçekli tüccar-esnaf olan günümüzün seküler holdingleri 1920’li yıllardan itibaren büyüdü, büyüdü, ülkenin her yanını malı mülkü eyledi.

Şimdi, daha modern zamanlarda ve neoliberal çağdayız. 30 yıldır devletin ve Allah’ın mülkleri özelleştirildi. Her şey paraya bağlandı. Laik olup parasal sıkışmayı destekleyen TÜSİAD’cılar da, Allah’a en yakın MÜSİAD’cılar da emanetleri kapıştı. Her cemaat kendi şirketini kurdu. AKP’li Zehra Taşkesenlioğlu’nun dediği gibi, Allah onu mal-mülk, zenginlik vererek imtihan etti. Kimisine de Ankara’nın yarısını. Ancak, işin suyunu o kadar çıkardılar ki, mavi yakalılarından, beyaz yakalılarına tüm emekçileri enflasyon betonu altına gömdüler. Bürokrasiye kapağı atan zengin, zengin daha zengin, en zengin de multi-zengin oldu. Ülke ay sonunu borçla geçirenler ile çuval çuval parası ve onlarca dairesi olanlar arasında ikiye bölündü.

İşte bu ahval ve şerait içinde, dizi dizi mallarını-mülklerini beyan etmek bir sorun haline geldi. Zenginliğin tek geçer akçe sayıldığı bir çağda yoksulluğun diz boyu seviyesi, zenginleri, tapıkları mallarını açıklamaktan -en azından bazı koşullarda- utanır hale getirdi.

Utanmakta haklılar. Onlar “emanet”lerini Allah’tan değil emekçilerden kaldıklarıyla, vergilerden uçlandıklarıyla, kara parayı akladıklarıyla, ihalelerle biriktirdiler. Bir biçimde hepsi.

FLO işçisi: Bizi insan yerine koymayanlara karşı birlik olalım

Mazlum AYÇİÇEK
Urfa

URFA OSB’de bulunan FLO Ayakkabı Fabrikasında kalp krizi geçiren ve hastaneye yürüyerek gönderilen İşçi Bekir Kelleoğlu’nun arkadaşları tüm işçilere birlik olma çağrısı yaptı.

Bekir Kelleoğlu adlı işçi Urfa OSB’de bulunan FLO Ayakkabı Fabrikasında çalışırken yapılan haksızlığa dayanamayıp kalp krizi geçirmiş, hastaneye gitmek için bindiği otobüste de hayatını kaybetmişti. Kelleoğlu’nun aynı fabrikada çalışan arkadaşı, fabrikada gri yaka olarak çalışan Kelleoğlu’nun kısa zaman önce performans

düşüklüğü nedeniyle bölümünün değiştirildiğini, Kelleoğlu’nun baskıya maruz bırakıldığını aktardı.

FLO işçisi, “Gri yakadan mavi yakaya geçtikten hemen sonra yetkililerin gri yakalıları 1 maaş ikramiye verdiğini duyunca canı çok sıkılmış, kendisine haksızlık edildiğini söylemişti. Kalp krizi geçirdiği gün öğlen saat 12’de göğsünde bir ağrı olduğu şikayetiyle fabrikanın doktoruna gitmiş. Doktor kalp krizinden şüphelenmesi üzerine hemen sevk vermiş ancak öğlen 3’te izin verilmiş. Fabrikanın önünde duran üç şirket aracından biri tahsis edilmezken ağır şiddetlenmesine rağmen ambulans da

çağırılmamış” diye konuştu.

“Fabrikada başımıza bir iş gelse umurlarında değil, onların arabaları bizlerden daha değerli. OSB içerisinde 112 acil servis olmasına rağmen ambulans çağırmadılar” diyen işçi, fabrikadaki işçi arkadaşlarına da şu çağırışı yaptı: “Bizi insan yerine koymayanlara karşı ses çıkaralım, birlik olalım.”

BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, “O kadar rahatlar ki bir işçinin göz göre göre ölümüne sebep oluyorlar ve bununla ilgili hiçbir şey yok. Biz bunu sosyal medyadan duyurduğumuz gün, bunun bir hafta önce meydana geldiğini öğrendik. Buna ilişkin hiçbir soruşturma başlatma-

yan yetkililerin işçiler hak aradığında nasıl bir refleksle hareket ettiğini Özak dirençlerinden biliyoruz. Bu durumu ne yazık ki işçilerin çoğu da kanıksamış durumda” dedi.

Olayın göz göre göre işlenen bir cinayet olduğunu söyleyen Türkmen şöyle devam etti: “İşçinin kalp krizi geçirmesine sebep olanlar ve işçiyi fabrikadan yürüyerek gönderenler bunun sorumlusudur. Burada diğer işçilerin de buna tepki göstermediği bir kölelik düzeni var. Ayrıca TEK-SİF yıllardır orada örgütlenme çalışması yürütüyor ama bu konuda yaptığı tek şey oradaki işçilere bir mesaj göndermek.”

Bekir Kelleoğlu (Fotoğraf: X/ @birlesiktektel)

36 YILLIK İŞÇİ ANLATIYOR:

Çalışmaktan hiçbir zaman temiz elbise giyemedim

48 yaşındaki Aytaç Usta'nın ömrü çalışmakla geçmiş. Aytaç Usta sürekli çalıştığı için temiz elbise dahi giyemediğini anlatırken, eşi Emine de "Bizim yaşanmışlıklarımız hep çalışma üzerine" diyor.

Halil İMREK*

48 yaşındaki Aytaç Usta 36 yıllık bir işçi. İlkokulu bitirdikten sonra, 12 yaşında başladığı iş hayatı hâlâ sürüyor: "Ömrüm çalışmakla geçti, halen çalışıyorum. Sosyal hayatım yok. Pazar günü de geri dönüşüm işi yapıyorum. Çalışmaktan temiz elbise dahi giyemiyorum. 11 yaşında babam beni Arabistan'a götürdü. Orada bir buçuk yıl doktorun yanında çalıştım. Askere gidene kadar tornacıda çalıştım. Askerden sonra bir dönem gemide çalıştım. İstanbul'da, ondan sonra Antalya, Adana gibi başka illerde ve işlerde çalıştım..."

Sonrasında "Artık yerleşik bir hayatımız olsun" diyerek İskenderun'daki Şampiyon Filtre'de işe girip çalışmaya başlamış, 15 yıl sabah 07.30 akşam 22.00: "Her gün fazla mesaiye kaldım çünkü aldığım maaş yetmiyordu. Çalışma şartları ağırdı, belimi sakatladım. Dilekçe yazdım, tazminatımı alıp işten ayrılmak istedim, kabul etmediler. SSK'den tazminat alabilir belgesi aldım, kabul etmediler, dava açtım, kazandım, temiz ettiler. Yalan şahitlerle, avukatı satın alarak bana yıllarımın emeğini kaybettirdiler."

EMEKLİ AMA ÇALIŞIYOR

Durmadan çalıştığı 36 yıl ona 70 yıl gibi gelmiş. 11 yıldır da Osmanlı Organize Sanayi Bölgesi'nde bir fabrikada çalışıyor. Emekli ama 12 bin lira yetmediği için çalışmaya devam ediyor. "İşçiler hep zulüm görüyor" diyor: "Bu iş ancak işçilerin birlik olması, örgütlenmesi ve Çalışma Bakanlığının iş yerlerini denetlemesiyle, yani işçiden yana olmasıyla değişir. Patronların biraz insaflı olması lazım ama o da ancak işçiler örgütlüyse olur. Ama işçiler de kolay örgütlenmiyor. Riske girmek istemiyor, işsiz kalmak istemiyor. Misa ben iş yerimdekilere, 'Sizi Halil abi ile tanıştıracam, işçilerin hakları için uğraşıyor, işçi haberleri yapıyor. Şimdi de Emek

Aytaç Usta'nın gençlik yılları (Fotoğraf: Kişisel arşiv)

Partisinin Hatay Büyükşehir Belediye Başkan Adayı' dedim. 'Tanıştır' dediler ama sıra toplanmaya gelince herkesin bir bahanesi oluyor."

EK İŞ YAPMADAN GEÇİNMEK MÜMKÜN DEĞİL

İşçilerin hepsinin ek iş yaptığını anlatıyor. Buna rağmen "Tayyip giderse ülke biter" diyen çok sayıda işçi olduğunu da. "Ben kendimden biçiyorum, çalışmaktan ötürü hiç temiz elbise giyemiyorum. 36 yıl çalışıp ancak bir ev sahibi olmuşum. Çalışmam geçinemeyeceğim. Bunun adil olmadığını, hak ettiğimiz yaşamın bu olmadığını düşünüyorum. Bunu değiştirmek için uğraşıyorum. Mesela çoğu işçi arkadaşımın borcu var. Çocuk okutan, kirada oturan, aldığı ile ay sonunu getiremeyen çok kişi var. Ama aynı pencereden bakmıyoruz. Onların AKP'de sermaye partilerinde gördüğü ne onu anlamıyorum" diyor.

'KOMÜNİST OLMAYI TERÖRİSTLİK SANIYORLAR'

İşçilerin "Biz sağ görüşlüyüz, ülkemize devletimize sahip çıkmalıyız" dediklerini, "Ben komünistim" dediğinde ise "O zaman sen teröristsin" diye karşılık aldığını söylüyor: "Komünist olmak emeği, hakkı, hukuku desteklemek diyorum. Ama biz milliyetçiyiz sola destek veremeyiz diyorlar. Soma'da ölen 301 işçi de Türk'tü, milliyetçiydi ama bunlar madende öldü. İllic'te siyanürlü toprağın altında kalan 9 işçi de öldü. Pek niye milliyetçi patronlara bir şey olmuyor da işçiye oluyor? Demek ki patronların milliyetçiliği sizin ölmeniz üzerine kurulu... Beni dinliyorlar. Senin Hatay'da aday olduğunu belirlen bildiri ve broşürleri attım işçi arkadaşlara. Kimileri 'Sana söz abi bu partiye oy vereceğim. Ama babamı, annemi ailemi ikna edemem' diyor."

İşçilerin kendi hakları için bir mücadele verip vermediğini sorduğumuzda, "Valla bir mücadele vermi-

yorlar. Çoğu 'Sigortam olsun, ileride emekliliğim olsun yeter' diye bakıyor. Dışarıda nasılsa ek iş yapıyor. Erzin grubu narenciyeye gidiyor. Osmanlı grubu fıstık işine gidiyor" diyor.

'İŞÇİLER ADAY OLSUN FİKRİNE UZAKLAR'

İşçilerin seçimle aralarında kurdukları bağın oy vermektan ibaret olduğunu anlatıyor: "Kime oy verip vermeme üzerinden bakıyorlar. Bir yandan işçiler bu durumdayken bir yandan da şunlar da etkili oluyor. Eğer Arsuz'da TİP'le anlaşma sağlanılsaydı ben de ilçe belediye meclis üyesi adayı olacaktım. Birçok işçiyi de ikna etmişim, oy vereceklerdi. Kendileri için mücadele etme noktasında değiller ama, 'En azından seni tanıyoruz, hakkımızı ararsın' diyorlardı. Ama olmadı işte. Daha önce konuşulmuş olmasına rağmen olmadı. Bence işçi Emek Partisine katılrsa, haklarını daha kolay arar. Emek Partisini çok tanımadıkları için katılmıyorlar. Ben partiyi Milletvekili Sevda Karaca üzerinden anlatıyorum, onun işçi direnişlerindeki konuşmalarını gösteriyorum."

'İŞÇİ OLMAZSA HAYAT DÖNMEZ'

"Üretimi gerçekleştirenler işçi, patron olmazsa da işler yürür" diyen Aytaç Usta şunları söylüyor: "Yeter ki araç gereç olsun. Ama işçi olmazsa hayat dönmez. Mesele bizim fabrikaya bir makine alındı 350 bin avroya, ben ve yanımda yetiştiğimiz elaman olmazsa makine boş boş duracak. Bugün işçilerin kendisine şunu sorması lazım, neden bir avuç insan çalışmadığı halde zenginliğine zenginlik katarken biz milyonlarca işçi gece gündüz alın teri döktüğümüz halde ekmeğe muhtaç haldeyiz..."

* EMEP Hatay Büyükşehir Belediye Başkan Adayı

'YAŞANMIŞLIKLARIMIZ HEP ÇALIŞMA ÜZERİNE'

"HAYATTA insanın doğru yaptığı tercihler ve karşısına çıkardığı doğru insanlar çok önemli. İyi ki Aytaç ile hayatımızı birleştirmişiz, bir yuva kurmuşuz" diyor Emine: "Eşim iyi bir insan. Biri kız biri erkek iki çocuğumuz var. Evlendiğimizde ne balayımız oldu ne tatilimiz, eşim ikinci gün iş peşinde koştu. Eşimi tanıdım tanıyalı çalışıyor. Sadece fabrikada değil. İşten yorgun gelmiş, bir bakıyorsun araca plastik şişeler doldurmuş, hurda toplamış. Hiçbir zaman onun işinden gocunmadım. Ben de takıyordum elime eldiveni, yardım ediyordum. Sonuçta aynı gemideydik. Bizim hep yaşanmışlıklarımız çalışma üzerine. Bugün bu evde oturuyorsam ikimizin mücadelesi ile oldu. Hep yanında durdum. Ağır kaldırıyorsam da yanından kaldım, ucundan tutardım veya suyunu getirirdim, kahvesini yapardım. Geri dönüşüm malzemeleri kokuyor, pis demedim. Sürekli getir götür işi oluyordu. Yapabileceğimi yapıyordum, kaç ton araç doldurduk, kaç ton araç hurdaya götürüldü. Bu günlere böyle geldik. Oğlum Musafın beklentiği bu işlerin içinde geçti. Oğlum emeğin kıymetini bu çalışmada içinde öğrendi. Kişiliği farklı şekillendi. Oğlumun yaşatlarına göre olgun kişiliği varsa, hayatı kavramışsa, emeğin kıymetini bilmesinden geliyor."

6 Şubat depremlerinin ardından Ekmek ve Gülün "Kız Kardeşlik Köprüsüyle hayatı yeniden kuruyoruz" kampanyasının etkilerinden bahsediyor Emine: "İskenderun'da insanların yaralarını dayanişma ile sardılar. Bu gönüllü insanlarla bizim de hayatımız değişti. Depremde çok arkadaşım vefat etti. Bu acıları yaşarken evsiz barksız kalmanın verdiği sıkıntılarla mücadele ettik. Hiç tanımadığım insanlar dostlarım oldu. Ekmek ve Gülün kurduğu çok büyük bir kız kardeşlik köprüsüne tanık oldum, bizi hayata döndürdü."

Fotoğraf: Kişisel arşiv

yata döndürdü. Geceleri uyuyamıyorken hatta evlerimize giremiyorken, o anda dostlarım oldu. Biz de bu dayanışma köprüsüne katıldık. Çevremizde ihtiyacı olanlara dayanışma paketlerini ulaştırdık. Emek Partisine üye oldum. Deprem zamanı ne devlet yetkilileri ne muhtar ne de belediye başkanı geldi, sadece gönüllü arkadaşlarımız vardı."

Funda Bakış'a selam ve destek

İşten atılan Ekmekçiöğulları işçileri Çorum

Merhaba, bizler Çorum'da bulunan Ekmekçiöğulları'nda çalışırken, DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş'e üye olduğumuz için 8 Aralık 2021'de kod 29'la işten atılan ve günlerce direnen işçileriz. Evrensel gazetesinde Özak Tekstil işçilerinin öncülerinden, yaşamı il il dolaşarak mevsimlik tarım işçiliği ile geçen, çocukluğunu yaşayamayan, iki üniversiteye kayıt olduğu halde parasızlıktan okuyamayan şimdi de Emek Partisi (EMEP) Urfa Haliliye Belediye Başkan Adayı Funda Bakış ile olan röportajı ilgiyle takip ettik. Sanki kendi direnişimizi yaşıyoruz gibi bizi eski günlerimize götürdü.

Bizlerin de sizin gibi 3-5-10-15-24 yıllık arkadaşlarımız vardı. Patronlar hem ahlakımızı hem de performansımızı öve öve bitiremiyorlardı. Nasıl olduysa biz sendikalaşıp yetki almak için başvurduğumuzda sanki o patronlar gitti, yeni birileri geldi. Bize de 'Hürsizarlar, ahlaksızlar, ekmeekten bilmezler' gibi hakaret edici söylemleri oldu ve sonunda kod 29'dan işten atıldık.

Fotoğraf: Evrensel

90 gün boyunca 90 işçi, sabahdan akşama kadar kar ve yağmurun altında yılmadan, omuz omuza, kardeşçe, her türlü entrika, karamala, gözdağı ve baskıya karşı mücadele ettik.

Emek Partisinden Haliliye Belediye Başkan Adayı olan Funda Bakış'ın yaşadıklarının aynısını aşağı yukarı biz de yaşadık. Tek fark işçi kardeşlerimizin orada gördüğü gibi tazyikli su ve gazlı müdahaleyi biz burada görmedik.

Bizim içimizde her türlü inançtan,

her siyasetten arkadaşımız vardı. Önceleri ön yargılarımız vardı. Özellikle muhafazakar, milliyetçi ailelerden gelen arkadaşların kendi oy verdikleri partinin dışındaki partilere karşı olumsuz düşünceleri vardı. Bir işçi arkadaş, "Fox TV'yi kanal ayarlarından ekleyeceğim hiç aklıma gelmezdi" gibi söylemleri oldu. Direnişin ilk gününden itibaren Emek Partisini yanımızda gördük. İşçi arkadaşlar temkinliydi, "Bunlar kim? Amaçları ne? 1 Mayıs gibi özel günlerde bildiri dağıttıklarını gördük an-

cak çok tanımıyoruz, bizim ekmeğimizle mi oynamak istiyorlar?" gibi düşünceler vardı. İlerleyen günlerde patron gevresi kulağımıza "Bunlar bölücü, vatan haini, terörist, şizleri kullanmaya çalışıyorlar" gibi şeyler fısıldadı.

Bizler grev süresi boyunca gördük ki, günlük olarak Evrensel gazetesinden haberlerimizi okuyorduk. Emek Partisi üyelerinin 90 günlük grev süresi boyunca direniş alanına gelmedikleri gün sayısı bir elin parmağını geçmemiştir. Emek Partisi Çorum halkından, esnafına kadar süreç boyunca dayanışma örgütleyerek bize ulaştırmıştır. Evrensel gazetesi direnişimizi tüm ülkeye duyurmak için çaba göstermiştir.

Bizler de Funda Hanım gibi hayatımız boyunca yaşamadığımız duyuları yaşadık. Dostumuzu, düşmanımızı, bel bağladığımız siyasi partilerden gerçek yüzünü bu süreçte görmüş olduk. Biz 90 gün boyunca direnen, işten atılan ve şu an çeşitli iş kollarında çalışan Ekmekçiöğulları işçileri olarak, işten atılmamıza rağmen ilişkilerimizi sürdürüyoruz.

Seçim sonunda sandık sonuçları ne olursa olsun kazanan Funda Bakış arkadaşımız olacaktır. Funda Hanım'a oy vermeyenler emeğinin kıymetini bilmeyenlerdir.

HUKUK KÖŞESİ

Devrim AVCI
hukuk@evrensel.net

ÜCRETSİZ İZİN DİLEKÇESİ İŞÇİNİN ÖZLÜK DOSYASINDA BULUNMASI GEREKİR

SORU: Merhaba, ben gebelik nedeniyle ücretsiz izindeyken, kod 48 ile 1.5 ay önce işten çıkarıldığımı öğrendim. Yeni gelen muhasebeci ücretsiz izin dilekçemi dosyada bulamadığını ve sehven çıkardığını, süre dolduğu için de kodumu değiştiremeyeceklerini iddia ediyor. Bu durumda ne yapmalıyım?

CEVAP: İyi günler diliyorum. Sorunuzda belirtmiş olduğunuz gebelik nedeni ile ücretsiz izinde olma hali İş Kanunu'nun 'Analık halinde çalışma ve süt izni' başlıklı 74. maddesinde düzenlenen "Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır" hükmü gereği tarafınıza verilen ve bu süre içinde tarafınıza iş göremezlik raporu verilen bir süredir. Gebelik nedeni ile ücretsiz izin kullanılması hali, ancak tarafların yani işçi ve işverenin karşılıklı anlaşması halinde olabilecek bir durumdur.

Hamile kadın işçinin çalışmaya devam etmesi hamileliğini, kendisinin ve çocuğunun sağlığını tehlikeye düşürüyorsa, eğer bu hususun bir doktor raporuyla tespit edilmesi ve buna göre işverenin yasa da yer alan sürelerde artırıma gitmesi mümkündür. Ancak, doğumdan önce sekiz hafta olan yasal doğum izninden önce alınacak olan herhangi bir izin, maalesef kanunda yer alan ücretsiz doğum izni kapsamında olamayacaktır. Bu açıdan İş Kanunu'nda böyle bir düzenleme olmadığı için, taraflar iş sözleşmesini karşılıklı bir anlaşma ile askıya alarak ücretsiz izin uygulamasını bu şekilde yasal hale getirirler. İşçiye bu süre boyunca ücret ödenmez ve adına sigorta primi beyan edilmez. Ücretsiz iznin uygulanabilmesi yukarıda da belirttiğimiz gibi işçinin rızası ile tarafların anlaşması ile olabilmektedir.

Dolayısıyla sorunuzda bahsettiğiniz gebelik nedeni ile ücretsiz izin uygulaması yine İş Kanunu'nun aynı maddesi ile düzenlenen doğum sonrasında kullanılan, "...İsteği halinde kadın işçiye, on altı haftalık sürenin tamamlanmasından veya çoğul gebelik halinde on sekiz haftalık süreden sonra altı aya kadar ücretsiz izin verilir" hükmü gereğince kullanılan izinden farklıdır.

İşten çıkış kodlarından 48 kodlu işten çıkarılma hali, İş Kanunu'nun işverenin haklı nedenle ve derhal işten çıkarılma hallerinin düzenlendiği 25. maddesinin "Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri" başlıklı fıkrasının (g) bendinde yer alan düzenlemeye karşılık gelmektedir. Buna göre, işveren iş sözleşmesini, "İşçinin işverenden izin almasızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardı ardına iki iş günü veya bir ay içinde iki defa herhangi bir tatil gününden sonraki iş günü yahut bir ayda üç iş günü işine devam etmemesi" sebebi ile feshetmiştir.

İşçi özlük dosyasında saklanması gereken bu tür bir belgenin kaybolması veya bir belgenin bulunamaması gibi bir durum işveren açısından idari para cezasını gerektirecek bir durumdur. İşveren, düzenlemeye zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları işçi özlük dosyasında saklamak yükümlülüğü altındadır. Özlük dosyası eksik belgelerle düzenlenmesi halinde idari para cezası uygulanmayabilir. Ancak kanunca düzenlenmesi zorunlu olan evrakların eksik olması ya da düzenlenmemesi halinde idari para cezası uygulanır. Size, yine de Sosyal Güvenlik ve Çalışma Bakanlığının ilgili müdürlüğüne şikayet hakkınızı kullanmanızı öneririm. Ayrıca, karşılıklı anlaşma şeklinde düzenlenen bu tür belgelerden imzalı ve/veya alındı onaylı bir örneğinin de tarafınızca bir suretinin sizde bulunması da olası bir dava açma durumunuzda ispat açısından size yardımcı olacaktır.

Sorunuzda belirttiğiniz bu söz konusu işten çıkarma durumu sehven yapılan bir durum ise, bu durumda işverene ile birlikte bu sorunu karşılıklı anlaşarak düzeltme yoluna gidebilirsiniz. İşveren sizi tekrar işe alabilir. 30 günlük süre içinde işe iade davası açma süresi geçmiş olduğu için işe iade davası açmanız olanaklı değildir. Yasal şartlarınızın bulunması halinde (En az bir yıllık çalışma süresini doldurmuş olma, belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışma gibi) ise bu durumda kıdem ve ihbar tazminatı ile varsa diğer işçilik alacaklarınız için dava açabilirsiniz.

Evyapport Limanı'na çarpan gemi İsrail'den geldi

KOCAELİ'nin Körfez ilçesindeki Evyapport Limanı'na çarparak vinçlerin devrilmesine sebep olan geminin İsrail'den geldiği ortaya çıktı.

Önceki gün 368 metre uzunluğunda, 51 metre genişliğindeki konteyner yüklü 'YM WITNESS' isimli gemi, yanaşma manevrası yaptığı sırada kıyıya çarptı. Çarpmanın etkisiyle, limanda gemiden yük boşaltma işlemine kullanılan 137 metre yüksekliğindeki 3 vinç devrildi. Bu sırada gemide bulunan konteynerlerin bir kısmı da denize düştü. Yapılan incelemelerin ardından olayda ölen ya da yaralanan olmadığı belirlendi.

Gazeteci Metin Cihan, X hesabından yaptığı paylaşımda, "Bu gemi nereden geliyor muş? Evet, İsrail. Aşdod Limanı. Yanaşmaya çalışırken çarptığı liman ise Evyap Holdinge ait. Evyap Holding MÜSİAD üyesi" dedi. (HABER MERKEZİ)

Ortodoks iktisada eleştiri: İŞÇİLERİN CEBİNDEKİ FAİZ

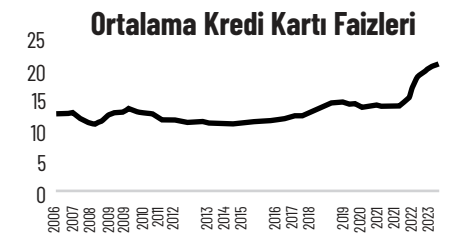
Bu yazıyı yazma ihtiyacı TCMB eski başekonomisti Hakan Kara'nın X platformunda paylaştığı bir gönderi üzerine doğdu. Kara, paylaşımında, ABD'de kredi kartı faiz oranlarının enflasyonun 7 kat üzerinde olduğunu, Türkiye'de ise bu faizlerin enflasyon oranı ile başbaşa gittiğini ve bunun da Türkiye için problem teşkil ettiğini ifade etmişti.

Kara, doğrudan ifade etmese de, kendisi ortodoks (yani burjuva iktisadının en sağ kanadı) bir iktisatçı olarak, görece düşük kredi kartı faiz

oranının kredi kartı kullanımını teşvik ettiğini, bunun da daha fazla borçlanmaya ve enflasyona neden olduğunu ima etmektedir. Türkiye'de hali hazırda biriken kredi kartı borçları ve alım gücünün enflasyon karşısında erimesi nedeniyle de faiz artışının şunda yapılmasının bir hayli güç olduğunu vurgulamaktadır. Yani, Kara'ya göre kredi kartlarındaki sert faiz artışları çok önceden yapılmalıydı. Bu yazıda, Kara'nın ve ortodoks iktisadın faiz-enflasyon ve faiz-borçlanma üzerine kurduğu teorik önermeyi, ABD örneği üzerinden eleştireceğim.

İlk grafikte görüldüğü üzere, ABD'de güncel ortalama kredi kartı faizi % 25 seviyesindedir. Bu oran, 2021 yılının ilk çeyreğinde %15 seviyelerindeydi ve sonrasında dramatik bir yükselişe geçti. Ayrıca, ABD'de tek bir kredi kartı faiz oranı yoktur. Kredi notunuza göre bankalar size farklı oranlara sahip kredi kartı teklifinde bulunur. Eğer kredi notunuz ortalamanın üstünde veya çok iyiye ortalama faizin çok altında hatta sıfır faiz ile kredi kartına sahip olabilirsiniz. Kredi notunuz ise kredi borcu ödeme geçmişiniz, toplam kredi borcunuzun kredi limitinize oranı gibi parametrelerle belirlenir. Eğer kredi notunuz kötü ve geliriniz yeterli değilse, kredi kartı başvurunuz ya reddedilir ya da yüksek faizli(% 30 seviyesine kadar) kredi kartlarına mecbur kalırsınız.

Faizli bir kredi kartı altığınızda ve kartınızda bir sonraki aya taşınan ödenmemiş borç kaldığında, borcunuzun ödenmemiş kısmına faiz kesilir. Diyelim ki aylık kredi kartı borcumuz temel yaşam ihtiyaçlarından dolayı 1000 dolar ve elinizdeki maaş ile bu borcun yarısını ödeyebiliyorsunuz. Hesap kesim tarihinden itibaren 1 ay içerisinde geriye kalan borcu ödeyemiyorsanız, banka bir sonraki hesap kesiminde geriye kalan 500 dolar üzerinden faiz kesip, bu faiz ödemesini son eksterinize yansıtıyor. Bu durumda bir ay öncesinden geriye kalan 500 dolar borç ve bir ay içerisinde yapılan 1000 dolar yeni harcama ile üzerine eklenen faiz borç yeni ekstrelin toplam bedelini oluşturuyor. Yine 500 dolar ödeme yapıldığı takdirde bir sonraki döneme aktarılan borç bu sefer 1000 dolar artı faiz ödemesi oluyor. Yani borçlar katlanarak büyüyor. Keza enflasyonist dönemde aylık 1000 dolarlık harcamanın da artacağı da su götürmez bir gerçek. ABD'deki kredi kartı faizi, kredi notu ve borçluluğun arasındaki ilişkiyi kabaca anlattığımıza göre kredi kartı faizlerindeki artışın nedenlerine ve sınıfsal etkilerine bakabiliriz.

ABD Merkez Bankasının (Fed) 2022 yılının ilk çeyreğinden itibaren politika faizlerini arttırmasını ilk neden olarak gösterebiliriz. Politika faizinin artması, bankaların, hem Fed'den hem de bankalararası para piyasalarından aldıkları rezervlerin maliyetini arttırmıştır. Buna karşın bankalar, kârlarını koruma adına, hem mevduat faizlerini hem de kredi ile kredi kartı faizlerini arttırmaya başlamıştır. Bankalar, Fed'in faiz kararlarına karşı kârlarını koruma refleksi gösterirken, aynı dönemde kredi kartı sahiplerinin durumu daha kötüye gitmiştir. İkinci grafikte görüldüğü üzere,

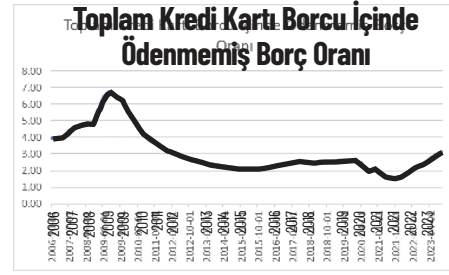
İktisatçı Dr. Ali Alper Alemdar, ortodoks iktisadın faiz-enflasyon ve faiz-borçlanma üzerine kurduğu teorik önermeyi, ABD örneği üzerinden eleştiren bir yazı kaleme aldı.

Fotoğraf: Unsplash

2021 yılının 1. çeyreğinden itibaren, toplam ödenmeyen kredi kartları borçları, pandemi nedenli arz şokları ve şirketlerin aşırı kârlarından kaynaklanan enflasyon etkisiyle birlikte artmaya, Fed'in faiz artışı kararından önce başlamıştır. Enflasyon, özellikle ücretli çalışanların gelir gider dengesini etkileyerek, temel ihtiyaçlarını karşılamak için daha fazla kredi kartı kullanmalarına yol açmıştır.

2021 yılı itibaren başlayan bu dönemde, toplam kredi kartı borcu içinde ödenemeyen borçlar oranları da ivmelenme kazanmıştır. Üçüncü grafik, buna benzer yukarı yönlü bir ivlenmenin en son 2008 finansal krizi öncesi yaşadığını göstermektedir. 2021 sonunda kredi kartı sahiplerinin %39'unun ödenmemiş kredi kartı borcu varken, bu oran 2023 yılında %47 seviyesine çıkmıştır.

Toplam kredi kartı ve ödenemeyen kredi kartı borçlarındaki artışlar, kredi kartı sahiplerinin kredi notlarını olumsuz etkilemektedir. Keza, tüm kredi kart limitlerinizin %30'ndan fazla borcunuz varsa, kredi notunuz önemli ölçüde düşebilir. Dolayısıyla hem Fed'in ortodoks faiz politikası hem de yüksek enflasyon, bir yandan kredi kartı faizlerinin yükselmesine neden olurken bir yandan da kredi kartı borçluluğunun artmasına neden olmuştur. Böylece, temelinde faiz ile talebi kontrol altına alıp, enflasyonu dizginlemeyi amaçlayan ortodoks para politikası daha fazla borçlanmaya ve yüksek faiz ödemelerine sebebiyet vermektedir. Hem borcun yükü hem enflasyon artarken, maaşlar konusunda aynı şeyleri söyleyemeyiz. Son grafik bize çalışan aleyhine maliyetler artarken, ücretlerdeki artışın bu maliyetleri karşılamada çok geride kaldığını göstermektedir. Bu durumda, kredi kartını daha çok temel harcamalar için kullanan düşük ve orta gelirli ücretli çalışanlar, aylık maaşlarından her ay daha fazla bankalara faiz ödemesi yapmaktadır. Artan borç ve yükselen kredi kartı faizi, işçinin her ay neredeyse 1 saat daha fazla kredi kartı faizini ödemek için çalışmasına, kendisinin ise temel

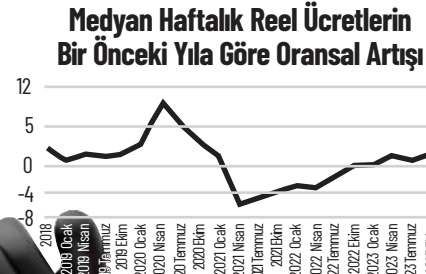
ihtiyaçlarını karşılamada giderek daha da zorlanmasına neden olmaktadır. Bu borç batağına saplanan ve kredi kartı limitlerini dolduran çalışanlar, ya yeni kredi kartları üzerinden yeniden borçlanma yollarını ararlar ya da aracı şirketlerle borç konsolidasyonu yaparak tüm borçlarını tek bir aracı üzerinden, görece daha düşük bir faiz oranı ile ödemeye çalışırlar. Fakat, borcun konsolide edilmesi dahi problemi tam olarak çözmez. Çalışanlar hâlâ temel ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır ve gelir-gider dengesi, maaşlarında düzelme olmadığı sürece olumsuz yönde devam eder. Ücretli çalışanlar, dolayısıyla, her geçen gün daha da derinleşen bir faiz-borç sarmalına girmektedirler.

Bu yazıda görüldüğü üzere, emek, hem finans sermayesi hem de genel anlamda sermayenin boyunduruğu altında ezilmektedir.

Fed'in egemen sınıf yanlısı para politikası, bankaların ve finans sermayesinin kârlarını arttırırken, düşük ve orta düzeyli ücretli çalışanların borç sarmalının içine sürüklenmesine neden olmuştur. Sonuç olarak, Hakan Kara'nın olumlu olarak gördüğü yüksek kredi kartı faiz oranları, özellikle ücretli çalışanların oluşturduğu orta ve alt gelir gruplarını olumsuz etkilemiş, borçlanma ve borçların ödeneme riskini daha da artırmıştır. Genel olarak ortodoks iktisatçılar, hem enflasyon artmasın diye ücretleri baskılamayı hem de ücretler baskılandığı ve temel ihtiyaçlarını maaşları ile karşılayamadıkları için krediye başvuran ücretli çalışanların kredi faizlerini arttırmayı öneriyorlar.

Bu minvalde tartışmalar ve politika önerileri, Türkiye için de yapılmakta olup, böylesi politikalar iktisat biliminin evrensel doğruları olarak kamouyunda pazarlanmaktadır. Bazen yutulması zorunlu acı bir reçete olarak sunulan, bazen de bilimsellik ve liyakat temelinde sunulan bu politikaların, hangi sınıfın çıkarlarına hizmet ettiği eleştirel bir bakış açısıyla hemen ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'de emekçilerin ve sosyalistlerin, ortodoks politikalara karşı çok daha uyanık ve eleştirel olması gerekmektedir.

Çalışanlar hâlâ temel ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır ve gelir-gider dengesi, maaşlarında düzelme olmadığı sürece olumsuz yönde devam eder. Ücretli çalışanlar, dolayısıyla, her geçen gün daha da derinleşen bir faiz-borç sarmalına girmektedirler.

KISA... KISA

Emeklilere
'Özel'
sesleniş

Fotoğraf: AA

CHP Genel Başkanı Özgür Özel, seçim sürecinde geçim sıkıntısı büyüyen emeklilere seslenmeyi sürdürüyor. Dün de Osmaniye Düziçi'nde konuşan Özel, "Erdoğan'ın partisi iktidara geldiğinde en düşük emekli maaşı 1.5 asgari ücretti. Yani hiç ellemese, bugün 26 bin liraydı. 5.5 altını seçim sandığında kaybettiniz, 31 Mart'ta sandıkta arayacaksınız" dedi. (OSMANİYE)

Kurum'un
gafını
kullandı

Fotoğraf: AA

İSTANBUL Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, AKP'li rakibi Murat Kurum'un "Verdiğiniz sözlerin ancak yüzde 87'sini gerçekleştirdiniz" gafına gönderme de bulundu. "Çalıyor ama çalışıyor" algısını yıktıklarını savunan İmamoğlu, "Milletimiz artık şunu diyor, hem çalışmıyor hem de çalışıyor. O yüzden şaşkınlık anılamıyorlar" dedi. (İSTANBUL)

Akşener:
İttifaka
mecburduk

Fotoğraf: AA

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, yerel seçim çalışmaları kapsamında Uşak'ta esnaf ziyaretleri yaptı. "İddia ediyoruz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nden kurtulmak için ittifak kurmaya mecbur kaldıklarını savundu. (UŞAK)

NATO
tatbikatı
açıklaması

MİLLİ Savunma Bakanlığı (MSB), Türkiye'nin de katıldığı NATO'nun "Steadfast Defender 24 Tatbikatı"na ilişkin açıklama yaptı. Sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, "Ülkemiz dâhil 9 NATO ülkesinin katılımıyla Polonya'da gerçekleştirilen Steadfast Defender 24 Tatbikatı başarıyla tamamlandı" denildi. (ANKARA)

UFUK

Fatih POLAT
fpolat@evrensel.net

31 MART ÖNCESİ
DİYARBAKIR: BARIŞA
VE EKMEĞE AÇ

'Barışın yolu Diyarbakır'dan geçer.'

Bu cümle, İnsan Hakları Derneğinin 16-17 Mart 2024 tarihlerinde Diyarbakır'da gerçekleştirdiği, "Kürt Meselesinin Çözümü ve Barış Konferansı"nda da dillendirildi.

Konferansta yan yana oturduğumuz, İHD Diyarbakır Şube başkanlığı görevini de yürütmüş olan Raci Bilic'i'nin ifadesiyle, "Çözüm süreci" diye adlandırılan dönemin ardından bu kapsamda bir konferansın yapılmış olması bile başlı başına bir önem taşıyor.

Kürt sorunu deyince Diyarbakır'ın önemini şu açıdan da hatırlatalım: Demirel, dönemin başbakanı sıfatı ile 1992'de Diyarbakır'da "Kürt realitesi ni tanıyoruz" dedi. Eski başbakanlardan Mesut Yılmaz, 16 Aralık 1999'da Diyarbakır'da "Geçmişe artık sadece yanlışlarımızdan ders almak için bakmalıyız ve aynı yanlışları tekrarlamamalıyız. Avrupa Birliği'ne üyeliğimize giden yolun Diyarbakır'dan geçtiğine inanıyorum" ifadelerini kullandı.

Fotoğraflar: Fatih Polat

Erdoğan da, 12 Ağustos 2005'te Diyarbakır'daki mitingde başbakan olarak yaptığı konuşmada, "Kürt sorunu benim sorunumdur" dedi.

Evet, hiçbirisi bu sözlerinin gereğini yerine getirmedi. Ama bu gerçeğe rağmen, başbakan koltuğuna oturanların 32 yıldır bu ifadeleri bu kentte kullanmış olmalarının Kürt sorununun son 40 yıldır sadece 'güvenlik politikaları' ile çözülemeyecek bir sorun olarak kendisini gündemleştirmeyi başarmış olması ve Diyarbakır'ın da sembolik değeri gibi bir anlamı var.

KRİTİK BİR DÖNEMİN
ARIFESİNDE DİYARBAKIR

Diyarbakır'a bu gelişimiz bir dizi önemli gündeme kestiği: 31 Mart yerel seçimlerinin ve ardından beklenen büyük bir sınır ötesi operasyonun öncesi; Halepçe Katliamı'nın yıl dönümü; Murat Karayılan'ın "Halkımıza önümüzdeki günlerde bir müjde vereceğiz" açıklamasının hemen sonrası.

Konferansta, başın Türkiye açısından uzak olduğu dönemlerden birinden geçtiğimiz duygusu ağırılıktaydı. Çözümün konuşulacağı bir iklimin oluşturulması bakımından da farklı öneriler dile getirildi.

'MÜJDE' NE OLABİLİR?

Oturum aralarında yaptığımız sohbetlerde Murat Karayılan'ın açıklaması sıkça konu edilirken, en yaygın tahminin, bu müjdenin Kürtlerin ulusal birliğine ilişkin olma ihtimali üzerineydi. Selahattin Demirtaş ve Selçuk Mızraklı tarafından konferansa gönderilen mesajda, kritik bir seçim öncesi, Erdoğan'ı, Öcalan ile birlikte sorunun çözümünde muhatap olarak vurgulamaları muhtemelen tartışılacaktır. Ancak açıklamada böylesine büyük bir sorunun sadece iki şahsiyet

tarafından çözülemeyeceği belirtilirken, Erdoğan'a hükümetin başı olarak bir muhataplık vurgusu yapıldığını hatırlatalım.

Ve biraz da sokağa dönelim. Havaalanından kente gelirken yolda sohbet ettiğimiz Diyarbakırlı kadın bir sağlık çalışanı, kentte canlı bir seçim havası olmasa da DEM'in gücünü koruyacağını, AKP'ye dinsel nedenlerle daha çok yaşlılar arasında bir destek olduğunu, gençlerin tercihinin DEM Parti'den yana olduğunu söyledi.

Kente geldiğimiz akşam Dağkapı'da yemek yemek için oturduğumuz bir ciğercide yan masada yapılan siyasi sohbetin cezbedici etkisiyle o masaya yönelip kendimizi tanıttık ve masaya buyur edildik. Masadakilerden birisi dükkân sahibi, diğeri de MAZLUMDER eski yöneticilerinden Mehmedî Aktoprak idi.

Aktoprak DEM Parti'nin oylarını büyük oranda koruyacağını tahmin ettiğini, AKP'nin ise oy kayırdığı bazı ilçeleri alma ihtimali olabileceğini söyledi. Kayyumdan sonraki en büyük sorunun toplu ulaşım olduğunu belirten Aktoprak, kentin büyüdüğünü, merkezin nüfusunun 1 milyon 650 bine ulaştığını, ulaşım altyapısının bunu karşılayamadığını söyledi. Kürt sorununun çözümünde Türk aydınları başta olmak üzere Türklerin sorunu sahiplenmesinin de kilit önemde gördüğünü belirtti.

İFTAR GELMEDEN DOLAN ÇADIR

Masadakiler kentteki yoksulluğa dikkat çekerken, ramazan nedeniyle kentte 3 büyük iftar çadırı kurulduğunu ve iki saat öncesinden önde kuyruklar oluştuğunu anlattılar.

Barış Konferansı'nın ilk gün oturumları bittikten sonra, Dağkapı'daki ramazan çadırlarının bulunduğu bölgeye gittik. İftara bir saat vardı ve

çadır tamamen dolmuştu. Çevrede dolaşp yarım saat sonra geldiğimizde ise içerisi dolu olduğu halde çadırın önündeki kuyruk dikkati çekiyordu. Yani içeridekiler iftarını yaptıktan sonra, dışarıdakiler içeriye girecekti.

Newroza günler, yerel seçimlere iki hafta kala, barışa ve ekmeğe aç bir Diyarbakır tablosu var. Yerel seçimlerde barışa açık, yolsuzlukları ayyuka çıkmış olan kayyumlara tepki ve yoksulluğun geldiği boyut etki edecek dinamikler arasında sayılıyor.

DAĞKAPI'DA RAKİP PARTİLERİN
BAYRAKLARI YAN YANA

İftar saati yaklaşıırken Dağkapı'nın caddelerini dolaşyoruz. DEM Parti, AKP, İyi Parti, Saadet Partisi, Yeniden Refah Partisi ve HÜDA PAR'ın bayrakları ve adaylarının fotoğraflarının olduğu pankartlara rastlıyoruz. Bazı sokaklarda, birbirine açık ara rakip partilerin bayraklarının yan yana durduğunu görüyoruz. Dışarıdan bir göz için bu belki şaşırtıcı gelebilir. Ama Diyarbakır'ı biraz bilenler açısından değil. Çünkü burada bu partilerin hepsinin değişen oranlarda bir oy tabanı var. Konferansta yapılan bazı sunumlarda, dini aktörlerin de çözümün tarafı haline getirilmesinin önemine yapılan vurguyu biraz sokaktaki bu görüntüyle birlikte de okumak gerekiyor.

Önceki yerel seçimde HÜDA PAR, AKP'yi desteklemişti. Bu seçimde, resmi olarak bölgede teşvik edilen bir parti olduğundan ve sahip olduğu imkanlardan hareketle bir oy artışı olabileceği yorumları yapılıyor. Yeniden Refah ise Diyarbakır'da Urfa'daki gibi iddialı bir pozisyonunda değil.

Diyarbakırlı meslektaşlarımızın birçoğu henüz kentte canlı bir seçim atmosferi oluşmadığını söylüyor. Ama bu manzara son iki haftaya kentin seçime ısınmaya başlayarak girdiğinin göstergesi de sayılabilir.

SEÇİMLERE İKİ
HAFTA KALDI:İktidarın vaadi
savaş ve yoksulluk

Birkan BULUT
Ankara

İktidar yerel seçimlerde de askeri sanayiye yapılan yatırımları "ulusal başarı" olarak anlatıyor. Ancak iddialarının aksine Türkiye'nin hâlâ dışa bağımlılığı sürerken Siyaset Bilimci Doç. Dr. İsmet Akça, "Öyle olmasa F-16, F-35'ler konusunda bu kadar gürültü koparılır mıydı?" diye soruyor. Resmi rakamlara göre askeri sanayide kârlar büyürken, milli gelirden emeğin payı düşüyor.

Sorularımızı yanıtlayan Doç. Dr. İsmet Akça, Türkiye'nin yerli üretim hedefiyle askeri yatırımlarının 1980'den beri arttığına dikkat çekiyor. AKP'nin ise 2004 ve 2015 sonrasında askeri sanayide teşvikleri artırdığını belirten Akça, "Türkiye kara araçları, orta kademe diyebileceğimiz hücum botları vb. deniz araçları, havada ise İHA ve SİHA'lar gibi üretimlerde belirli bir kapasiteye ulaştı. Ancak yüksek teknolojlü ürünler ve girdiler açısından Türkiye hâlâ bağımlı bir ülke. Öyle olmasa F-16, F-35'ler konusunda bu kadar gürültü koparılır mıydı? Ambargolarla karşılansınca, tank motoru söz konusu olduğunda veya SİHA'ların elektrik aksamaları konusunda bu kadar sıkıntıya girmezdi. İthal edebileceği ülkeleri çeşitlendirmeye çalışmazdı. Dünyadaki askeri sanayi harcamalarının düzeyine bakıldığında Türkiye'nin öyle büyük güçler gibi bağımsızlığa erişmesi mümkün değil" diyor. Türkiye'nin teknolojik ürünlerde ithalata bağımlı olduğunu anlatan Akça, otomotiv sektöründe dahi böyle bir durum olduğuna dikkat çekerek, "Küresel şirketler ülkemizi yatırım üssü olarak kullanıyor. Daha otomotivde böyleyken, askeri sanayide bağımsızlık için daha yüksek teknoloji gerekiyor" diyor.

Askeri harcamaların bir bütçe içi (Savunma Bakanlığı gibi) bir de bütçe dışı yani bulunduğunu belirten Akça, şöyle devam ediyor: "SIPRI, NATO, Dünya Bankası verileri, tam olarak verilmesi de Savunma Bakanlığının verilerine bakıldığında Türkiye'de askeri sanayi harcamalar ciddi anlamda artıyor. Bazı ekonomistler askeri harcamalar artarken, örneğin eğitim ve sağlık harcamalarının düştüğünü söylüyor. Oysa bazen düşmeyebilir. O nedenle bu karşılaşmayla yetinmek,

Askeri yatırımların "ulusal başarı" gibi sunulmasını eleştiren Akça, "Bu propaganda, toplumun dar bir kesimine fayda sağladığı gerçeğinin üzerini örtmeyi amaçlıyor" diyor.

Doç. Dr. İsmet Akça

Fotoğraflar: MSB

10 LİRADAN BİRİ SİLAHA

TÜİK'in rakamları savaş harcamaları ile artan yoksulluğu gözler önüne seriyor. 2024 yılında Savunma Sanayii Destekleme Fonu için ayrılan kaynak da dahil edildiğinde savunma ve güvenlik sektörü için bu yıl 1 trilyon 133.5 milyar lira ödenek tahsis edilecek. Bu 2023'e göre yüzde 250 oranında artış anlamına geliyor. Böylece 11 trilyon 89 milyar lira olan 2024 yılı toplam bütçe giderlerinin yaklaşık 10'da biri savunma sanayisine ayrılır.

MİLYARLAR CEBE,
VATAN-MİLLET ŞİİRİ HALKA

SIPRI verilerine göre Türkiye silah satışını yüzde 100'den fazla artırarak dünyanın 11. silah ihracatçısı konumuna geldi. En fazla silah yüz-

bütün hikayeyi anlatmaya yetmiyor"

HALKIN DEĞİL,
SERMAYENİN YARARINA
YATIRIMLAR

Akça, artan askeri harcamaların kimin cebinden çıktığı ve kimlerin çıkarına hizmet ettiğine odaklanmak gerektiğini söylüyor: "Burada bir tercih yapıyorsunuz, halktan topladığınız gelirleri silaha harcıyorsunuz. Yani en geniş halk kesimlerinin faydalanacağı eğitim, sağlık, sosyal politikalar yerine istihdam kapasitesi kısıtlı ama sermayenin bazı kesimlerinin kâr

de 15 ile Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE), yüzde 13 ile Katar'a ve yüzde 11 ile Pakistan'a satıldı. Seçim meydanlarında "gurur kaynağı" diye gösterilen savunma sanayinde en çok kazanan ise 2023'te 1 milyar 766 milyon dolar ihracatla Baykar ve sonrasında TUSAŞ ve MKE oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın damadı Selçuk Bayraktar, artan kârlarını "Haykırdı, ak tolğalı beyler-beyi ilerle!" dizeleriyle kutladı.

10 YILDA EMEĞİN PAYI DÜŞTÜ

Askeri sanayi yatırımları ne işsizliğe ne de yoksulluğa çare oldu. Her yıl eğitim ve sağlık hizmetlerine yönelik doğrudan yatırımlar azalırken, milli gelirden emeğin aldığı pay düşüyor. Milli gelirden emeğin aldığı pay 2013 yılında yüzde 31.7'den 2023'ün son çeyreğinde yüzde 29.7'ye indi.

şaylayacağı alana yatırım yapıyorsunuz. İkinci, bu harcamalar ücretli emekçilerden toplanan vergilerle finanse ediliyor."

İktidarın, askeri yatırımları "ulusal başarı" hikayesi olarak sunmasını eleştiren Akça, "Büyüyen uçak ve gemi üreten bir ülke gibi sunarak siyasal bir reklam malzemesi yapıyor. Öte yandan bunu dış politikada iktidarın zemin kazanmasında araç haline getiriyorlar. Bu siyasal propaganda, askeri sanayiye ayrılan kaynakların toplumun dar bir kesimine fayda sağladığı gerçeğinin üzerini örtmeyi amaçlıyor" diyor.

Erdoğan emeklilik
mağdurlarına kızdı

CUMHURBAŞKANI Erdoğan, Konya mitinginde emeklilikte çıraklık ve staj mağdurlarının sloganlarına "Çırağa müjde olmaz, kalfaya, ustaya olur" diye sinirlendi.

Erdoğan mitinginde staj ve çıraklık mağdurlarının sloganlarına sinirlenerek "Çırağa müjde olmaz, kalfaya, ustaya olur. Onun için de bu tür adımlar yanlış adımlar. Konya'ya, Konyalıya sadakat ve siz bu sadakati bozmayın. Sen bizi dinle!" ifadelerini kullandı. Erdoğan DEVA ve Gelecek Partisine ise "Partimizden ayrılıp altılı masaya misafir oldular. Şu anda parlamentoda bile yerleri yok" diye yüklendi. (HABER MERKEZİ)

Fotoğraf: AA

Bahçeli'den Erdoğan'a:
Ayrılamazsın

MHP 14. Olağan Büyük Kurultayında tek aday olan Devlet Bahçeli, 11. kez MHP genel başkanı olarak seçildi. 1295 oyun tamamını alan Bahçeli, "son seçimim" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Ayrılamazsın" diye seslendi.

İYİ PARTİ DE KATILDI

Ankara Spor Salonu'nda düzenlenen kurultaya, AKP Genel Başkan Vekili Mustafa Elitaş, AKP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, AKP Genel Başkan Yardımcısı Belgün Uygur, BBP Genel Başkan Yardımcısı Bülent İspir, İyi Parti Genel Sekreteri Ayfer Yılmaz, DSP Genel Sekreteri Hasan Erçelebi ile bazı siyasi parti temsilcileri ve milletvekilleri katıldı.

KOLU BANDAJLI
KÜRSÜYE ÇIKTI

Program öncesinde kolunu inciten MHP Lideri Devlet Bahçeli, kürsüye sol kolu bantlı halde çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Bu benim final seçimim" sözlerini basından öğrendiğini söyleyen Bahçeli, "Cumhurbaşkanımızın bir konuşması özellikle sol cenahlarında büyük bir iştah olarak kabul edilmiştir. Buradan Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a diyorum; ayrılamazsın, Türk milletini yalnız bırakamazsın. Cumhur İttifakı olarak yanındayız. Yeni yüzyılın kurtarıcı lideri olarak size görmek istiyoruz" dedi. (HABER MERKEZİ)

KISA... KISA

Konteynerde
yangın
çıktı

ANTEP'in Nurdağı ilçesinde, depremzedelerin yaşadığı konteynerde çıkan yangın itfaiyenin müdahalesiyle söndürüldü. Fatih Mahallesi'ndeki Nur 1-A Konteyner Kentte bulunan bir konteynerde iddiaya göre elektrik kontağından dolayı yangın çıktı. Depremzede aile fertleri yardım istedi. İtfaiye ekiplerinin müdahalesiyle yangın diğer konteynerlere sıçramadan söndürüldü. Yangında eşyaları ve konteynerleri zarar gören aile Nurdağı Kaymakamlığı tarafından bir başka konteynera alındı. (ANTEP)

'Hasta
mahkumlar
bırakılsın'

Fotoğraf: MA

UZUN süre tahliyesi engellendikten sonra 28 Şubat'ta tekerlekli sandalye ile Elâzığ R Tipi Kapalı Cezaevinden tahliye edilen İsmet Çardak, 14 Mart'ta geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdi. Çardak'ın yakınları, hasta tutsakların ölüm döşeğinde tahliye edilmesine tepki göstererek, "Hasta tutsakların bırakılmasını istiyoruz. Artık başka annelerin yüreği yansın istemiyoruz" diye seslendi. (DIYARBAKIR)

Tır ile
otomobil
çarpiştı

MARDİN'in Midyat ilçesinde, Manaz T'nin idaresindeki tır ile otomobilin çarpıştığı kazada can kayıpları yaşandı. Çavuşlu İlkokulu Müdür Yardımcısı ve Din Kültürü Ahlak Bilgisi Öğretmeni, 29 yaşındaki Muhammed Yeşilyurt'un yaşamını yitirdiği belirlenirken, sağlık durumu iyi olan Tır Şoförü Manaz T'nin hastanedeki tedavisi devam ediyor. Kazayla ilgili soruşturma ise sürüyor. (MARDİN)

Açlık
grevleri
113. gününde

Fotoğraf: MA

PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın fiziki özgürlüğünün sağlanması ve Kürt sorununun çözümü talepleriyle cezaevlerindeki siyasi mahkumların başlattığı açlık grevi eylemi 112 günün geride bıraktı. Abdullah Öcalan ile İmralı'da tutulan Ömer Hayri Konar, Veysi Aktaş ve Hamili Yıldırım'ın aileleri ve avukatlarıyla görüşmelerine 36 aydır izin verilmiyor. (DIYARBAKIR)

NEWROZ 15 İL VE İLÇEDE COŞKUyla KUTLANDI

Barış ve özgürlük
talebi haykırıldı

Fotoğraf: MA

Dün İstanbul, İzmir, Van ve Hakkâri başta olmak üzere 15 il ve ilçede Newroz Bayramı'na ilişkin kutlamalara halk coşkuyla katılırken, kutlamalarda öne çıkan talepler ise Kürt sorununun çözümü ve Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması oldu.

Yenikapı Meydanı'ndaki Newroz kutlamaları için sabah saatlerinde binlerce kişi alana geldi. Halkların Demokratik Kongresi (HDK), Özgür Kadın Hareketi (TJA) ile Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisinin (DEM Parti) düzenlediği Newroz için sahneye "Rabe dema azadî û serkeftinê ye-Şimdi özgürlük zamanı" yazılı pankart asıldı.

Yurttaşlar, iki farklı giriş noktasından alana alınırken birçok kişi yöresel kıyafetlerle kutlamalara katıldı. Sarı, kırmızı ve yeşil şal ve atkılar takan yurttaşların coşkuyla renkli görüntüler ortaya çıkardı. Sloganların yükseldiği anda, halk sahneden çalınan ezgiler eşliğinde halay çekerken, çok sayıda kişi giydikleri kıyafet ve artıkları sloganlar gerekçe gösterilerek gözaltına alındı.

'KÜRT SORUNU TOPLA
TÜFEKLE ÇÖZÜLECEK BİR
MESELE DEĞİL'

Kutlamada konuşan Dem Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, "Merhaba İstanbul; emekçinin, emeklinin, gencin, kadının, mültecinin şehri" diye seslendi. "Newroz AKP ve MHP iktidarına karşı Hrant Dink'in Berfo Anne'nin, Cumartesi Annelerinin, Berkin Elvan'ın Emine Şenyaşar'ın mücadelesidir. Buraya gelirken size Selahattin Demirtaş'ın, Gültan Kışanak'ın, Figen Yüksekdağ'ın, Leyla Güven'in Sebahat Tuncel'in ve binlerce tutsağın selamını getirdim. Bir gün bu tecride son vereceğiz" diyen Bakırhan, "Cezaevindeki arkadaşlarımıza özgürlüğünü vereceğiz. Kürt meselesi diyalogla çözülür, topla tüfekte çözülecek bir mesele değildir. Kürt sorunun çözümü İmralı'dır" dedi.

'BİZLERİ YOK SAYANLARA 31
MART'TA CEVABIMIZI
VERECEĞİZ'

Dem Parti İstanbul Büyükşehir Belediye Eş Başkan Adayı Murat Çepni ise "Halklarımızın tarihi mücadele tarihidir,

VAN

VAN'da Newroz coşkusu sabahın erken saatlerinde başladı. Kutlamaların adresi Van Kalesi ve Van Gölü'nün bulunduğu Newroz Parkı oldu. Yurttaşlar, kutlamalara katılmak için sabahın erken saatlerinde kentin birçok ilçesi ve mahallesinden kent merkezine geldi. Kadınlar kıras-fistan, erkekler ise şal-şepik ile kutlamalara katıldı. Van Newrozunda konuşan DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğlu "Tüm muhataplara sesleniyoruz; Kürt sorunu bir statü sorunu-

dur ve çözümlidir. Halkların barış içinde yaşayabilecekleri bir ortamın inşası gerekmektedir. Bunun anayasa güvencesi altında olması gerektiğini ifade ediyoruz" dedi.

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) Eş Genel Başkanı Keskin Bayındır da "Tüm dünyada tecrit ve Kürt düşmanlığına karşı mücadele edeceğiz. Ne olursa olsun başarı bizim olacaktır" diye konuştu. Konuşmaların ardından kutlamalar şarkılarla son buldu.

ANTEP, OSMANİYE HAKKÂRİ VE ŞIRNAK'TA DA COŞKULU KUTLAMA

ANTEP Newroz'u Şehit Kamil ilçesinde bulunan eski tur otobüsleri alanında kutlandı. Erken saatlerde kutlamalara katılmak için alana gelen yurttaşlar coşkuyla halaya durdu. Kadınlar ve gençlerin yoğunlukta olması dikkat çekti.

Osmaniye'de de toplanan kitle coşkuyla Newroz ateşini yakarken, alandan seslenen DEM Parti Milletvekili Ali Bozan, Kürt sorununun çözümü talebinde bulundu. Newroz Hakkâri ve Şırnak'ta da coşkuyla kutlandı.

İZMİR

İZMİR'de her yıl olduğu gibi bu yıl da Gündoğdu Meydanı'nda düzenlenen kutlamalar için yüzlerce kişi alana iki farklı koldan Türkçe ve Kürtçe "Kadın, yaşam, özgürlük" sloganları ile giriş yaptı. Emek Partisi İzmir İl Örgütü ÖSYM binası önünde toplanarak, "Barbarlık yenilecek direnen halklar kazanacak", "Katil İsrail Filistin'den defol", "Katil ABD Ortadoğu'dan defol", "Yaşasın halkların kardeşliği" sloganları eşlinde alana yürüyüş düzenledi.

Program öncesi yapılan müzik dinletisinin ardından özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yaşamını yitirenler anısına saygı duruşunda bulunuldu. Saygı duruşunun ardından Newroz

Fotoğraf: Evrensel

Tertip Komitesi katılanları selamladı. Newroz ateşi Musa Anter'in kızı Rahşan Anter ile Zekiye Alkan'ın kardeşi Meziyet Çağlar tarafından yakılırken, DEM Parti İzmir Büyükşehir Belediye Başkan Adayları Türkan Aslan Ağaç ve Akın Birdal da program kapsamında konuşma yaptı.

TEKİRDAĞ

SABAHIN erken saatlerinden itibaren kentin farklı bölgelerinden yola çıkarak Ergene Newroz alanına gelen yurttaşlar alanı doldurdu. DEM Parti flamaları ile süslenen Newroz alanına, "Şimdi özgürlük zamanı", "Kürt sorununa demokratik çözüm" pankartları asıldı. Her yaştan katılımin olduğu kutlamada, yurttaşlar giydikleri yöresel kıyafetler ile alanda renkli görüntüler oluşturdular.

Fotoğraf: MA

zalim Dehak'lara karşı özgürlüğün tarihidir. Hepimiz Kawa olacağız" dedi. Çepni şöyle devam etti: "Barikatları barajları aşanlara, meydanları dolduranlara selam olsun. Kendimize oy vereceğiz, İstanbul'u biz yöneteceğiz, buna gücümüz de var. Bizi yok sayanlara, dilimizi, kültürümüzü yok sayanlara, işçileri açlığa mahkum edenlere, Kürt halkını yok sayanlara 31 Mart'ta cevap vereceğiz." Çepni'nin ar-

dından konuşan Belediye Eş Başkan Adayı Meral Daniş Betaş ise "Kürtleri öğrendikleri iki Kürtçe kelimeyle kandırmaya çalışıyorlar. Kürtler size inanmıyor. İkiyüzlülüğünüze karnımız tok, bu seçimde kırmızı kart gösteriyoruz, kendimize oy vereceğimizi göstereceğiz" dedi.

Newroz ateşini, adalet nöbeti eylemini gerçekleştiren tutsak yakınları ve Barış Anneleri yaktı. (HABER MERKEZİ)

Funda'nın adaylığı işçinin de siyaset yapabileceğini gösterdi

Yıldız BAĞCI
Özak Tekstil'de direnen bir
kadın işçi

DEĞERLİ dostlar; biliyorsunuz ki Özak işçileri olarak geçtiğimiz süreçte Öz İplik-İş Sendikası'ndan memnun olmadığımız ve yeni bir sendika arayışına girdiğimiz bir dönemi yaşadık. Bu süreçte Emek Partisi ile tanıştık ve onlar bizim sesimize ses, gücümüze güç kattı. Bu zorlu süreçte bizleri yalnız

birakmayan Emek Partisine minnettarız.

Bu süreçte, arkadaşımız Funda'nın Emek Partisi'nin Haliliye Belediye Başkanı adayı olduğunu öğrendim. Bu haber beni çok sevindirdi ve onunla gurur duydum. Hele ki emekçinin yanında saf tutan bir partinin adayı olduğunı işi duyduğum gurur katlanarak arttı. Funda'nın adaylığı, diğer partilerin aksine bir işçinin de siyaset yapabileceğini gösterdi.

Funda, ilk kez siyasete adım atıyor ve bu yolda atacağı her adım Haliliye'nin daha yaşanabilir, daha adil ve daha huzurlu bir yer olması için atılacak

adımlar olacaktır. Emek Partisinin bu konudaki kararlılığını biliyorum ve Funda'nın bu kararlılığı taşıyacak en iyi kişi olduğuna inanıyorum. Onun bu yolculuğunda her zaman yanında olacağımızı ve destekleyeceğimizi belirtmek isterim.

Sevgili Funda, seninle gurur duyuyoruz ve başarılarının devamını diliyoruz. Emek Partisinin Haliliye Belediye Başkanı Adayı olarak, halkın sesi olacağına ve onların ihtiyaçlarını dikkate alacağına eminiz. Bu yolda başarılar diler, desteklerimizi sunarız.

Fotoğraf: Dilan Temiz/Evrensel

Diyarbakır'da
düzenlenen 'Barış
Konferansı' sona erdi

BİRÇOK siyasetçi, akademisyen, aydın, yazar, gazeteci, demokratik kitle örgütü temsilcisinin katılımıyla İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesinin çağrıcısı olduğu "Kürt Meselesinin Çözümü ve Barış Konferansı" tamamlandı.

Dünkü 2 oturumda "Sivil Toplumun Barışın İnşasındaki Rolü", "Kadınların Barışın İnşasındaki Rolü" başlıkları tartışılırken son oturumda Ahmet Özmen moderatörlüğünde forum gerçekleştirildi.

Moderatörlüğünü İHD MYK Üyesi Handan Çoşkun'un yaptığı "Sivil Toplumun Barışın İnşasındaki Rolü" başlıklı ilk oturumda Hafıza Merkezinden Murat Çelikkhan, "Sivil toplum örgütleri barış için ne yapabilir?" üzerine söz aldı. Murat Çelikkhan, "Barış süreci ve hele ki çatışmadan geçiyorsak yapılması gereken çok iş var" diyerek kitle örgütlerinin durumuna değindi: "STK'lerin rolü de buradan ortaya çıkıyor. Dünyadaki örneklerle baktığımızda STK'lerin rolleri yapıcı. Türkiye'de barış çalışmaları çok zayıf."

'İFADE ÖZGÜRLÜKLERİNİN
ÖNÜNDEKİ ENGELLER
KALKMALI'

Türkiye'de barış sürecinde birçok sivil toplum örgütünün barış konusunda çalışma yaptığına değinen Çelikkhan, şunları belirtti: "Çeşitli inisiyatifler oluştu, kadın ve odaların önemli çalışmaları oldu. Bugün Türkiye'de sivil toplum açısından bir müzakere kalmış değil. Bazı ihlal ve haksızlıkların giderilmesi için gerekli müzakereleri onların yürütmesi gerektiği görülüyor. Ama Türkiye'de STK'ler müzakere yapması gereken kurumlar olarak devreye giremiyor. Çünkü devletin kapıları STK'lere kapalı. Çok azıyla temas var."

STK'lerin barış sürecinde üç önemli özelliğinin olduğuna vurgu yapan Çelikkhan, "Birincisi çatışma sürecinde çalışırlar, ikincisi barış masası kurulduğunda, üçüncüsü ise, barış anlaşması sağlandıktan sonra bunun toplumsallaşması ve hayata geçirilmesini izlemeye dair çalışırlar. Eğer barış süreci başlayacaksa öncelikle ifade özgürlükleri önündeki engeller kalkmalı. Türkiye'de bir hukuk düzeni var. Ama iktidara bağlı bir hukuk var" ifadelerini kullandı.

'BÖLGE BAROLARI ÇATIŞMA
SÜREÇLERİNDE HAZIRLIKSIZ
YAKALANDI'

Ardından ilk oturumda söz alan Batman Baro Başkanı Av. Erkan Şenses, "Toplumsal Barışın İnşasında Barolar Ne Yapabilir?" başlığına dair konuştu. Konuşmasında 1990'lı yıllarda baroların faaliyetleri ve 2000'li yıllara ve çözüm sürecine değinen Şenses, bölge barolarının geçmiş dönemdeki çatışma süreçlerinde nasıl rol oynadığını anlattı.

Şenses, "90'lı yıllardaki bu savaş süreçlerinde bölge baroları çok hazırlıksız yakalandı. Zaten o dönem baro sayısı 6-7'yi geçmiyordu. Yoğun çatışma, insan hakları ihlalleri ve faili meçhul cinayetler yaşıyorlardı. Barolar olarak süreci yürütmekte eksik kaldık. Fakat yine de üzerimizi düşeni yapabildiğimiz kadarını yaptık" diye konuştu.

'SAVUNUCULUK
KISMINDA EKSİK KALDIK'

"2000'li yıllarda görece olarak daha demokratik bir ortam" oluştu diyen Şenses, şöyle konuştu: "2001'den sonra bölge barolarının hak ihlallerine daha çok yöneldiğini görüyoruz ancak bunların yeterli olmadığını belirttim. İlk oturumda da müzakereci model dedik. Ancak müzakereci bir süreç olmadığı için de baroların barış süreçlerinde elleri çok zayıf. Bu durumda da rejimi izleme, şeffaflığı denetleme misyonu geliyor, bölge baroları da buradaki sorumluluğunu yerine getirirse savunuculuk kısmında eksik kaldığımızın öz eleştirisini yapabiliriz. Çok daha kapsayıcı bir çalışmaya ihtiyaç var."

Konferansın ikinci oturumu, "Kadınların Barışın İnşasındaki Rolü" başlığıyla tartışıldı. Moderatörlüğünü, İnsan Hakları Derneği Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in yaptığı oturum Sinan Kadın Cezaevinde tutuklu bulunan Leyla Güven'in mektubu okunarak başladı.

Daha sonra Hak İnisiyatifleri Derneğinden Fatma Bostan Ünsal, "Kuzey İrlanda örneğinden kadınların barışı inşa etmesi" üzerine konuştu. Kadın Akademisinden Figen Aras ise "Toplumsal barış ve kadınlar" başlığıyla ilgili konuştu. Konferans soru-cevap forumu ile son buldu. (DIYARBAKIR/EVRENSEL)

Geçici ABD limanının kalıcı hedefleri

Yusuf ERTAŞ

ABD'nin Gazze'de geçici bir liman iskelesi inşa kararı Arap basınında şiddetli tepkilerin hedefinde. Liman fikrinin yıllar öncesine ait bir fikir olduğuna dikkat çekiliyor. Her ne kadar adı geçici olsa da Filistin davasını bitirmeye, İsrail'in Filistin toprakları üzerindeki hakimiyetini sağlamlaştırma-ya ve Filistin egemenliğini tamamen ortadan kaldırmaya yönelik, kalıcı bir hamle olarak değerlendiriliyor.

YILLAR ÖNCESİNE AIT BİR FİKİR

Gazze kıyısında geçici bir Liman inşa etme fikri yeni değil. Filistin Merkezli Al Manar'da Alia Awad tarafından kaleme alınan yazıda, "Geçici bir liman kurma fikri yıllar öncesine ait bir fikir ve bu fikir İsrail ile Amerika arasındaki planlı bir çalışmanın ilk ürünü" diye hatırlatılıyor. Alia Awad, planın, "Filistin halkına karşı en kanlı katliamın ve en büyük soykırımın gerçekleştirilmesinden sonra ancak uygulanabilir hale geldiğine" dikkat çekiyor. Al Kuds Al Arabi gazetesi başyazısında da, "Dikkatleri Gazze Şeridi'ni etkileyen ana sorundan, yani yardım girişini engelleyen İsrail kuşatmasından başka yöne çekmeye yönelik bir girişim" olarak değerlendirildi.

BİRÇOK KÖTÜ NİYETLİ AMAÇ VE HEDEFE SAHİP

Filistin Merkezli Al Kuds gazetesi, "Her koşulda İsrail'e silah ve mühimmat sağlayarak ya da gaspçı siyonist varlığına karşı herhangi bir önlem alınmasını önlemek için uluslararası meşruiyet kararlarına karşı çıkarak her şekilde onu destekleyenin ABD" olduğunu vurguladı. "Gazze kıyılarında yüzer bir limanın kurulması, insani gibi görünse de özünde birçok kötü niyetli amaç ve hedefe sahip" diyen Al Kuds, limanın gelecekte Gazze'ye yardımın girmesine izin verilen tek arter olarak kabul edilmesi sonucunda başta Refah Sınır Kapısı olmak üzere diğer tüm kara geçiş noktalarının hizmet dışı bırakılacağına dikkat çekti.

FİLİSTİNLİLERİ GÖNÜLLÜ GÖÇE TEŞVİK

Gazze Savaşı'nın başlangıcından bu yana ABD-İsrail tarafından Filistinlilerin başka ülkelere gönderilmesi yönündeki girişimler hiç eksik olmadı. Rai Al Youm'un Filistinli Yazarı Abdulbari Atwan, "Direniş için üreme alanları olarak sınıflandırılan Batı Şeria ve Gazze Şeridi'ndeki Filistinli mültecilerin yerinden edilmesinin, öncelikle bir İsrail projesi" olduğunu vurguladı. Gazze kıyısında inşa edilecek olan ABD limanının Filistinlilerin Gazze Şeridi'nden Avrupa'ya gönüllü göçü teşvik etmek için kullanılabileceği uyarısında bulundu.

FİNANSMANI ARAP ÜLKELERİNDEN

Abdulbari Atwan haftalık YouTube kanalı konuşmasında da ABD'nin liman inşaatının finansmanını Arap ülkelerinden sağlamaya çalıştığına dikkat çekti ve "Amerika bizi öldürmeye geliyor" ifadelerini kullanarak Arap ülkelere liman için destek vermemeleri çağrısında bulundu.

Londra merkezli Al Arabi Al Cedid gazetesinde Wael Kandil tarafından kaleme alınan yazıda da, "Siyonist varlığın deniz sınırlarını, inşaatı Washington tarafından üstlenilen ve 'ılımlılık eksen'i olarak adlandırılan Arap başkentleri tarafından finanse edilen Gazze denizindeki yeni bir İsrail limanını da kapsayacak şekilde genişletme sürecindeyiz" denildi.

Fotoğraf: AA

ABD'NİN GAZZE KIYISINDAKİ LİMANI, KUŞATMAYI GİZLEMeye YÖNELİK SİNSİ BİR GİRİŞİM

Al Kuds
Başyazı/Filistin

ABD'nin Gazze vatandaşlarına yardım çağrısında bulunan ve İsrail saldırganlığının yol açtığı felaket koşullarında onlara yardım yapılmasını talep eden açıklamaları zirveye ulaştı. Bu açıklamaları takip eden herkes ABD'nin insanlığı önemseyen ve Gazze vatandaşları için endişe duyan bir ülke olduğunu zanneder. Aslında, halkımıza karşı savaşması için her koşulda İsrail'e silah ve mühimmat sağlayarak ya da gaspçı siyonist varlığına karşı herhangi bir önlem alınmasını önlemek için uluslararası meşruiyet kararlarına karşı çıkarak her şekilde onu destekleyen ABD'dir. Gazze kıyılarında yüzer bir limanın kurulması, görünüşte tamamen insani gibi görünse de özünde birçok kötü niyetli amaç ve hedefe sahiptir; bunların başında bu limanın gelecekte Gazze'ye yardımın girmesine izin verilen tek arter olarak kabul edilmesi gelmektedir. Bu da Refah Sınır Kapısı'nın Hamas'a silah aktarmak için kullandığına inanan İsrail'in isteklerini karşılamak için hizmet dışı bırakılması ve böylece İsrail'e Gazze Şeridi'ndeki tüm limanları kontrol etmek ve sınır kapıları üzerindeki Filistin egemenliğini tamamen sona erdirmek için tam yeşil ışık yakılması anlamına gelmektedir.

Bu limanın kurulmasının ardındaki bir diğer ciddi amaç da Filistinlilerin Gazze Şeridi'nden Avrupa'ya gönüllü göçünü teşvik etmek ve böylece Filistinlileri Gazze Şeridi'nden kovmakta ısrar eden İsraili aşırılık yanlılarının politikasına uyum sağlamaktır. Sınır Tanımayan Doktorlara göre limanın inşası, dikkatleri Gazze Şeridi'ni etkileyen ana sorundan, yani yardım girişini engelleyen İsrail kuşatmasından başka yöne çekmeye yönelik bir girişim. Eğer ABD yaklaşımında samimi olsaydı, İsraili sınırdan Gazze Şeridi'ne açılan altı geçitten insani yardımın Gazze Şeridi'ne girmesine izin vermeye zorlardı.

Limanın kurulmasının ardında yatan bir diğer stratejik ve önemli hedef ise Gazze kıyılarında bol miktarda bulunan gaz kaynaklarını kontrol etmek.

İsrail'in bu taktik askeri limanın kurulmasını memnuniyetle karşılaması doğaldır çünkü tüm mallar önce Aşdod Limanına gelecek ve İsrail'in kontrol ve denetimine tabii olacak, ardından Gazze'ye aktarılacak ve ABD ordusu Gazze'yi düşmanca bir ortam olarak gördüğü için denizde kalacaktır. Liman pratik planlara uygun hale gelirse bir takas anlaşması yapmak mümkün olacak ve Netanyahu ABD'yi rahatsız etmeden Refah'a kara saldırısı için bir gerekçe bulabilecek.

ABD Başkanı ile İsrail Başbakanı arasında son haftalarda ufak tefek farklılıklar ortaya çıkmış olsa da ABD, Gazze Şeridi'ndeki savaşta kilit bir ortaktır. Ancak Beyaz Saray, başta İsrail ve ABD'nin ortak hedefi olan Hamas'ın ortadan kaldırılması olmak üzere savaşın hedeflerine ulaşana kadar ABD'nin İsrail'in en büyük destekçisi olmaya devam edeceğini defalarca ilan etti. Bu sözde hedef çerçevesinde masum Filistinliler hiçbir suçları olmaksızın katledilmekte, öldürülmekte ve yaşamalarının tüm unsurları yok edilmektedir. Tüm bunlar, ABD'nin, Gazze'ye karşı hiçbir insani duygu beslemediğini, hedeflerinin ve hareketlerinin şüpheli ve istenmeyen olduğunu teyit ediyor.

GEÇİCİ LİMAN ŞEYTANI BİR FİKİR

Alia AWAD
Al Manar/Filistin

GAZZE Şeridi'ni ele geçirmek, sınırları bölmek ve Filistin halkını yerinden etmek için şeytani bir selofana sarılmış hüznü fikri, aylardır açık, ölümlü, acı ve kuşatma altında olan Gazze Şeridi'ne yardım göndermek için geçici bir liman kurulmasıyla karakterize ediliyor. Liman savaş yaralarını tedavi etmek için hastaneler ve yüzer barınaklar içerecek ve yardım boşaltmak için birkaç gemiyi barındıracak. Kıbrıs

GAZZE DENİZİNDE İSRAİL LİMANI

Wael KANDİL
Al Arab Al Cedid

SİYONİST varlığın deniz sınırlarını, inşası Washington tarafından üstlenilen ve "ılımlılık eksen'i" olarak adlandırılan Arap başkentleri tarafından finanse edilen Gazze denizindeki yeni bir İsrail limanını da kapsayacak şekilde genişletme sürecindeyiz. Bu eksen aynı zamanda Netanyahu'nun 2014 yılında, işgal devletinin Yahudiliğine ilişkin kararın kabul edilmesini kutlarken, İsrail ve şimdi "ılımlılık kampı" olarak tanımlanan Arap ülkelerini bir araya getiren "yeni bir bölgesel ittifak" ilan ettiği zamanki fikriydi. Bu eksen şimdi Arap siyasetini kontrol ediyor ve Arap devrimini ve işgale karşı direniş projelerini ortadan kaldırmayı kendine görev ediniyor.

Biden'in, 31 binden fazla insanın hayatına mal olan Filistin halkına yönelik beş aylık İsrail-Amerikan saldırısının kurbanlarının yüzde 72'sini temsil eden her bir Filistinli çocuk ve kadının öldürülmesinin ana ortağı olmasına rağmen, sahte bir insani maskeye bürünmüş bu hamlesine ilişkin uyarı ve endişe sesleri yükseliyor. Bazıları (insani) liman fikrinin, kötü niyetli bir yerinden etme planını gizlediğine inanırken, Kahire'den Mısır'ı zayıflatmak ve onu Refah kara geçişi kartından mahrum bırakmak istediklerine dair feryatlar yükseliyor.

Öte yandan Biden, Refah kara geçişinin gerekli rolü oynayamaması nedeniyle Gazze'ye yardım getireceğini iddia ederek projesini kabul ettirmeye çalışırken insani aldatma oyununu oynamaktan vazgeçmiyor. Böylece tek çözüm Kıbrıs'tan gelen sevkıyatı tamamen İsrail gözetimi altındaki bu yüzer liman olacak. Roket bombardımanı ve açıklıkla öldüren el ile ilaç ve gıda taşıdığını iddia eden el aynı.

BAŞKAN BIDEN'İN İSKELESİ

İmadeddin EDİB
Al Beyan/BAE

ABD Başkanı Joe Biden, geçtiğimiz günlerde yaptığı birliğin durumu konuşmasında Gazze halkına yardım götürmek amacıyla Gazze'de geçici bir liman iskelesi inşa edileceğini duyurdu. Ancak bu projeye ilgili olarak yapılması gereken birkaç tespit var ki bunları şu şekilde özetlemek mümkün:

Birincisi, 160 gün süren açlık, susuzluk, yerinden edilme ve vahşi cinayetlerin ardından ABD Başkanı bu projeyi onurlandırmayı hatırladı. İkincisi: Washington, 72 milyar dolarlık mali destek, askeri yardım, savaş yönetimi uzmanları gönderme ve BM Güvenlik Konseyinde acil bir ateşkese karşı veto yetkisini kullanma gibi çeşitli önlemlerle Gazze'deki Filistin halkını öldürme ve aç bırakma suçuna katkıda bulundu.

Üçüncüsü: Washington, İsrail'in UNRWA'nın cezalandırılması ve henüz kanıtlanmamış bir iddiayla, 3 bin UNRWA çalışanından 17'sinin Hamas'ı desteklemeye karşıtı iddiasıyla desteğin kesilmesi çağrısını ilk destekleyen ülke oldu!

Dördüncüsü: Washington'daki mühendislik kaynakları, Gazze'deki geçici iskele inşaatının tüm hızıyla devam etmesi halinde faaliyete geçmesi için en az sekiz hafta gerekeceğini söylüyor.

Beşincisi: Washington, kutsal ramazan ayı boyunca paraşütle 2 milyon sübvansiyonlu yemek ve şişe içme suyu sağlayacağını açıkladı.

Basit bir aritmetikte, yerinden edilmiş Gazzelilerin sayısı 2 milyonu aşüyor ve oruç tutanların sayısının 1.2 milyon olduğunu varsayarsak, çocuklar, yaşlılar, hastalar ve gayrimüslimler de dahil olmak üzere oruç tutamayanları çıkarırsak, bu insanlar günde iki iftar ve sahur yemeğine, yani 2.4 milyon öğüne ihtiyaç duyuyor.

Elbette Washington, İsrail'e Gazze sınırındaki yedi kapıyı açması için baskı yapsaydı ve koşulsuz geçiş hakkı talep etseydi her şey daha kolay olurdu.

İsrail, ABD'nin Gazze'deki liman projesiyle iş birliği yapacağını ancak bunun ABD yardımlarını denetlemek şartıyla olacağını açıkladı; yani yardımların geçiş ya da reddedilme hakkının yeniden İsrail'e geçtiği bir duruma geri döndük!

ve Gazze arasında bir bağlantı koridoru olacak ve çalışmaları için binden fazla Amerikan askeri gerekecek. İlginç ve önemli olan, projenin fikir sahibinin İsrail olması ve İngiltere ve diğerleri gibi birçok ülkenin bu projeye onay vermesidir. Cesetlere kurşun sıkan, fikir ve yöntemlerinde kirlil bir şeytan olan bir katil, nasıl olur da vatan uğruna bedenlerini, açıklarını ve büyük acılarını feda eden bu kurbanlara gül sunabilir? Katil katildir, öldürülen ise kurban olarak kalır.

Geçici bir liman kurma fikri yıllar öncesine ait bir fikirdir ve bu fikir İsrail ile Amerika arasındaki planlı bir çalışmanın ilk ürünüydü. Ancak bugün, Filistin halkına karşı en kanlı katliamın ve en büyük soykırımın gerçekleştirilmesinden sonra, denklemlerin çökmesinden, sistemlerin dağılmasından, koşulların dönüşmesinden ve kimliklerin değişmesinden yararlanarak uygulanabilir hale geldi.

BIDEN LİMANI: GAZZE'YE YARDIM KİSVESİ ALTINDA KUŞATMA

Lamis ANDONE
Al Arabi Al Cedid

ABD Başkanı Joe Biden'ın, yönetiminin Gazze Şeridi'ne malzeme sağlamak için bir "yüzer iskele" inşa etmeyi planladığını açıklaması, İsrail'in Gazze Şeridi'ne yönelik kuşatmasını sıklaştırmının ve İsrail'in beş aydır sürdürdüğü imha savaşının hedeflerine ulaşmasını sağlamanın örtülü bir ifadesidir.

ABD ordusu, açık, susuzluk ve ilaçsızlıktan ölmekte olan Gazze halkına çok ihtiyaç duyulan gıda ve ilaçları ulaştırarak yardımcı olabilir, ancak bu aynı zamanda gece gündüz suç işleyen İsrail ordusunun hedef aldığı insanlara karşı yürütülen imha savaşına fiilen katılan Washington'un alçakça bir oyundur.

Washington savaşın başlangıcından bu yana İsrail'e yüzden fazla kez silah sevkıyatı yaptı, Güvenlik Konseyinde ateşkes projelerini iptal etmek için üç kez veto yetkisini kullandı. Siyonist ordunun katliamlarını savundu hatta yalanlarını ve iddialarını benimsedi. Şimdi seçim hedefleriyle hareket eden ve Amerika'nın bölgedeki stratejisinin ötündeki her türlü engeli kaldırma çalışan aynı Biden "süpermen kurtarıcı" rolünü oynuyor.

ABD Başkanı, İsrail savaşını durdurmanın ve işgalci gücü kuşatmayı kaldırmaya, denizden ve karadan yardım getirmeye ve Kerem Şalom Sınır Kapısı'nı açmaya zorlamanın yüz binlerce Gazzelinin hayatını kurtaracağını farkında. Ancak ABD kurumları, İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu'nun pervasızlığından ne kadar hoşnutsuz olurlarsa olsunlar, yüz binlerce Filistinlinin hayatı pahasına da olsa İsrail'i korumak ve bölgedeki askeri üstünlüğünü sağlamak öncelikleri olmaya devam ettiği için bu söz konusu değildir.

ABD ordusunun gözetiminde geçici bir liman önerisi Gazze'yi denizden kuşatmayı sıkılaştıracak ve hatta yardım girişini kontrol altına alacaktır, ancak en önemli hedef Hamas'ı ve var olan ya da gelecekte oluşabilecek herhangi bir direniş hareketini sona erdirmek olduğu için silahların Filistin direnişine ulaşmasını engellemektir. Washington, Arapları ve dünyayı uyuşturmak için hayali bir Filistin devletini destekleme bahanesiyle İsrail'in doğrudan işgaline karşı çıksa da, bu durum İsrail'in Gazze'yi güvenlik kontrolü altında tutma hedefiyle örtüşmektedir, böylece İsrail'in Arap ülkeleriyle normalleşme süreci devam edebilecektir.

İSKELE, YARDIM İÇİN Mİ YOKSA YERİNDEN ETMEK İÇİN Mİ?

Baha RAHHAL
Al Kuds/Filistin

ABD Başkanı Joe Biden'ın Gazze kıyısında tıbbi ve gıda yardımı ulaştırmak amacıyla kullanılabileceğini iddia ettiği bir iskele inşa edeceğini açıklaması, kuşatma konusunda uzun süre sessiz kalan ve bazı insanların ağızdan ölmesine neden olan ABD'nin yardım ulaştırma politikasında önemli bir değişiklik olarak değerlendirildi. Yardımların Gazze sahiline ulaşmadan önce işgal tarafından denetlenen özel denetim prosedürlerinden sonra ulaştırılmasını sağlama bahanesiyle duyurulan bu adım, özellikle Gazze sahilindeki iskelelerin insanları göçe zorlayan bir koridora dönüşmesi halinde birçok endişeyi de beraberinde getiriyor.

Bu korkular anlaşılır. Saldırının ilk gününden itibaren niyetleri ortaya çıkan ABD'ye, Biden yönetimine ve Beyaz Saray'ın politikalarına güven kalmamıştır. Duyurula ayrıca iskelede hiçbir ABD kuvvetinin bulunmayacağı belirtildi, peki bunu kim denetleyecek?

İlginçtir ki ABD, aylardır Gazze Şeridi'ne girmesine izin verilmeyen yardım kamyonlarının yığıldığı Refah kara geçidinin açılması için nüfuzunu kullanmadı. Gazze Şeridi ile doğrudan bağlantılı olan bu geçidin açılması için taraflara baskı yapmak yerine -ki bunu yapabilir- ABD ordusuna bağlı birlikler tarafından inşa edilecek bir iskele planını öne sürüyor. Yardım taşıyan tüm gemiler ise Biden'ın bahsetmediği bir şekilde işgal tarafından denetime tabi tutulacak.

KÜLTÜR GÜNCEİ

Süsleme öğeleri korunacak

Fotograf: Kadıköy Belediyesi

KADIKÖY Belediyesi, kentsel dönüşüm kapsamında yıkılan binalarda bulunan, her biri geçmiş dönemlerin sanat ve mimari anlayışını yansıtan süsleme öğelerinin korunması amacıyla meclis kararı alan ilk belediye oldu. Bu kararla birlikte Kadıköy'deki yüzden fazla binanın dış cephelerinde ve iç duvarlarında yer alan eserler, bilimsel yöntemlerle sökülecek ve yeniden değerlendirilmesi sağlanacak. (İSTANBUL)

Pera'da sanatçı konuşması

Fotograf: Pera Müzesi

PERA Müzesi, Suna ve İnan Kırac Vakfı Kütahya Çini ve Seramikleri Koleksiyonu'ndan yola çıkan Gelecek Hatıraları sergisi kapsamında sanatseverlere yeni etkinliklerle buluşturuyor. Sergiye paralel düzenlenen etkinliklerin ilki, Metehan Törer ve Yasemin Özcan'ın sergide yer alan eserlerini anlatacağı, 19 Mart'ta Pera Müzesi Oditoryumunda gerçekleştirilecek sanatçı konuşması olacak. (İSTANBUL)

Nigel Kennedy AKM'de

Fotograf: Pera Müzesi

KLASİK, caz, klezmer, rockı geniş repertuvarıyla sınırlar ötesi müzikal yolculuğun öncülerinden Nigel Kennedy, "Heart and Soul" performansıyla 7 Nisan'da İstanbul Atatürk Kültür Merkezi sahnesinde olacak. Son albümü "My World" ile Birleşik Krallık'ta klasik müzik listelerinin zirvesine çıkan besteci, Keman Virtuözü, Orkestra Şefi ve Festival Küratörü Nigel Kennedy seyircisini bekliyor olacak. (İSTANBUL)

TABİP ODASINDAN SELVİ'YE KARİKATÜR ÖDÜLÜ 'Karikatür eleştirel bir anlatım biçimi'

İstanbul Tabip Odasının düzenlediği Dr. Ali Özyurt Basında Sağlık Ödüllerinde Gazetemiz Karikatüristi Sefer Selvi'nin "Ben Kayyumum Doktor Değil" karikatürü, Karikatür Ödülü'ne layık görüldü.

Şeyma AKCAN
İstanbul

İstanbul Tabip Odasının her yıl düzenlediği Dr. Ali Özyurt Basında Sağlık Ödüllerini sonuçlandı ve ödüller sahiplerine dün İstanbul Kültür Üniversitesi Bakırköy yerleşkesinde yapılan törenle verildi. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti adına Sibel Güneş, Eğitim ve Sağlık Muhabirleri Derneği adına Nuray Karagöz, Görsel Medya Temsilcisi Dilek Dindar, Yazılı Medya Temsilcisi Fatih Polat ve İstanbul Tabip Odası adına Dr. Ertuğrul Oruç jüri üyesi oldu.

Gazetemiz Karikatüristi Sefer Selvi'nin "Ben Kayyumum Doktor Değil" karikatürü, Karikatür Ödülü'ne layık görüldü. Ödülün, sağlık sisteminin çarpıklığını ve son yıllarda hemen tüm yönetsel alanlarda gündemimize giren kayyum gerçeğini, etkileyici ve eleştirel bir görselle ele alan karikatürü sebebiyle Sefer Selvi'ye verildiği belirtildi.

'KENDİMİ ANCAK KARİKATÜRLERLE İFADE EDEBİLİRDİM'

Sefer Selvi, aldığı ödüle ve karikatüre ilişkin gazetemize konuştu. "Şifa dağıtan ellerden" ödül aldığı için mutlu olduğunu dile getiren Selvi, politik mizah yapmanın önemini baskı dönemlerinde arttığını belirtti. Birçok hakkın kısıtlandığı, söylenen-

İstanbul Tabip Odası X hesabı yayınından ekran görüntüsü alınmıştır

lerin hemen cezalandırılabilirdiği, insanların özgürce kendilerini ifade edemediği bir baskı dönemi içinden geçtiğimizi vurgulayan Selvi, "Bu dönemlerde karikatüre daha fazla görev düşüyor çünkü karikatür eleştirel bir anlatım biçimi" dedi.

Kendisi için bir ifade biçimi olarak karikatür yapmasının sebebinin karikatürün eleştirel ve muhalif olmasını söyleyen Selvi, "Hangi iktidar olursa olsun, karikatür her dönem eleştireldir. Çizerek başka şeyler de yapabilirdim. Örneğin bir dönem animasyon

yapıyordum ama bıraktım çünkü kendimi ifade edemiyordum. Beni tatmin etmedi çünkü ülkenin gidişatı, yaşananlar rahatsız ediyordu beni. Bunu ancak karikatürle ifade edebildim" dedi.

'DİRENEN AYAKTA DURABİLİYOR'

Karikatürün muhalif yanına dair Selvi, "Gelenek-göreneklere, yaşantıdan meselelere eleştiri getirebilir. Politik olmasa da her zaman muhalif bir yanı vardır karikatürün. Muhalif olmasa da her şeye dava açılabilir zaten. Muzır Neşriyat Kurulundan Le-Man karikatürü hakkında 'ahlaka aykırı' kararı gibi. Herkesin özgürlükleri kısıtlanıyor zaten bu dönemlerde" ifadelerini kullandı.

Sansür ve otosansür gibi baskı biçimleri karşısında Selvi, "Direnen ayakta durabiliyor, direnmeyen vazgeçiyor. Direnmek gerekiyor. İfade ederken sanatçı yaratıcılığını kullanarak eleştirel olabilir. Mizah her zaman bir yolunu bulur" yorumunda bulundu.

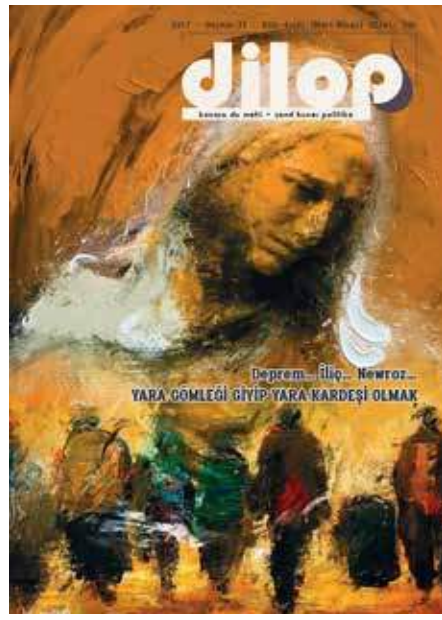
Dilop dergisinin mart-nisan sayısı çıktı

İKİ aylık periyotlarla Türkçe-Kürtçe yayımlanan kültür-sanat-politika dergisi Dilop'un mart-nisan sayısı çıktı.

Yıllardır Kürt basın geleneği içinde çalışan Gazeteci/Yazar Ender Öndeş'te yapılan kapsamı söyleşide, 31 Mart'ta gerçekleştirilecek yerel seçimler Kürt siyaseti açısından farklı boyutlarda değerlendiriliyor.

Dosya sayfalarında yer verilen "Ortadoğu denklemine güç ilişkileri ve Kürtler" başlıklı söyleşide ise Ortadoğu'da sürekli hareket halinde olan siyaset haritasında yer alan yerel, bölgesel ve emperyalist dinamikler ele alınıyor. Rusya ve ABD'nin bölgedeki varlıklarından Gazze-Filistin meselesine, Ukrayna Savaşı'ndan Türkiye'nin güney siyasetine, İran-İrak denkleminden Rojava ve Suriye'de yaşananlara kadar birçok sorun alanı, Kürdistan Hewler Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Arzu Yılmaz ile Evrensel Gazetesi Yazarı Yusuf Karadağ tarafından değerlendiriliyor.

Sezai Sarioğlu'nun yazısı, İliç, deprem derken okurun yolunu Newroz'a düşürüyor ve bütün ezilenleri yara kardeşliğinde buluşturuyor... Yücel Demirel, Newroz'u kültürel, tarihsel ve siyasal arka planıyla değerlendirirken Rûmet Med de "Mem û Zîn" filmi üzerinden Newroz ve aşkı anlatıyor. Amed Şehir Tiyatrosundan Oyuncular

Bahoz Özsunar ve Berfin Emektar ile yapılan söyleşi ise Kürt tiyatrosunun sorunlarına odaklanıyor.

Kemal İnal, ana dili Kürtçeyi kullananmayanların Türkçeyle ilişkilenebilirini anlatırken, Nevzat Onaran da Hamidiye Alayları ve Abdulhamid'den başlayarak 24 Nisan 1915'e ve Türk Kurtuluş Savaşı'na uzayan özgün bir süreklilik çizgisini tartışıyor.

24 Nisan 1915'in yıl dönümü dolayısıyla bazı yazılara özellikle yer verilen

dergide, Muzaffer Oruçoğlu'nun kaleminden Misak Manuşyan'ın Adıyaman'dan Paris'e, tehirden antifaşist direnişe evrilen çarpıcı hayat hikayesi anlatılıyor. Elif Eser ise Dersim-Hozat'taki Yergayn Manastırı'nın yıkık dökük duvarlarından bugüne kalanı, Kilisenin Son Papazı Serkis Sarkisyan'ın 1915 Tehciri'nde yaşadığı trajik hikaye üzerinden paylaşıyor.

Esra Kılıç, "zaman aşımı"na uğratılan davalar arasına eklenen Vartinis Katliamı'nın siyasal, hukuksal sürecini yeniden hatırlatırken; Recep Maraşlı da sıkça kullanılan "Halkların Kardeşliği" sloganının eşitlik için yetersizliğini sınıfsal, siyasal örnekleriyle sunuyor.

Şair Yıldız Çakar'la yapılan röportajda şairin yeni çıkan kitabı Mohra Reş konuşulurken; İsmail Dindar, Mehmet Dicle'nin Berfa Sor kitabını değerlendiriyor. Eskerê Boyik ise Ermenistan Kürtlerinden olan ve örgütlü komünist yaşamı oldukça dikkat çekici olan Nado Maxmûdov'u anlatıyor.

Her sayıda olduğu gibi Ressam Fewzi Bilge çizdiği ve üzerine yazdığı bir resimle katkı sunuyor.

Bu sayıda Arjen Arı, Vazgal Bazîdî, Eskerê Boyik, Yılmaz Odabaşı, Berken Bereh ve Kemal Burkay da şiirleriyle yer alıyorlar. (KÜLTÜR SERVİSİ)

Fotograf: Beykoz Kundura

Kundura Hafıza'da 'Hafıza Konuşmaları'

BEYKOZ Kundura'nın arşiv ve araştırma merkezi Kundura Hafıza tarafından Sümerbank'ın 90. yılına özel hazırlanan panel serisi Hafıza Konuşmaları, 23 Mart'ta tarih tutkunlarını buluşturacak.

1933 yılında kurulan ve cumhuriyet tarihinin önemli simgelerinden birine dönüşen Sümerbank'ın mottolarından "Her şeyi daha iyi başaracağız" sloganıyla yola çıkan panel serisi, cumhuriyetin ilk yıllarında yürütülen kurumsallaşma ve fabrikalaşma faaliyetlerine, erken dönem emekçilerinin hayat hikayelerine ve yerli üretim çalışmalarına odaklanıyor.

Rehber eşliğinde yapılacak sergi turuyla başlayacak program, "Sosyal Hayat", "Kadın Emegi" ve "İktisat" adlı üç oturumda gerçekleşecek. 90 yıllık hafızayı bugünden okumaya çalışacak Hafıza Konuşmaları; Arzu Öztürkmen, Gül Köksal, Serkan Tuna, Tuba Demirci, Asena Günel, Yaşar Tolga Cora, Gülhan Balsoy, Pınar Karababa, Hakan Yılmaz, İlhan Tekeli, Aslıhan Aykaç ve Yusuf Doğan Çetinkaya gibi alanında uzman isimleri Beykoz Kundura'da buluşturacak. (KÜLTÜR SERVİSİ)

Dragan Živadinov ve Aljoša Živadinov ağırlandı

Fotograf: İBB ŞT

İSTANBUL Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Çağdaş Gösteri Sanatları Merkezi (ÇGSM) ve Theatre1st iş birliği ile Sloven Tiyatro Yönetmenleri Dragan Živadinov ve Aljoša Živadinov yürütücülüğünde, Teknoloji Reji Atölyesi düzenlendi. Atölye, 14 ve 15 Mart tarihlerinde Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde gerçekleştirildi.

NSK, Theater Sisters Scipion Nasice, Cosmistic Cabinet Noordung ve Zavod Delak'ın kurucularından olan Tiyatro Yönetmeni Dragan Živadinov'un çalışmaları üzerine, özellikle Dunja Zupančič ile birlikte ürettiği son stilistik oluşum olan yer çekimi sonrası sanata (Post-Gravity Art) odaklanan iki bölümlük bir atölye düzenlendi.

Atölyenin ilk bölümü, yer çekimi sonrası sanatı ve Živadinov'un tiyatrosunu besleyen tarihsel koşullara odaklandı. Meyerhold ve biyomekatroniğinden, uzayda insan yapımı bir istasyon için ilk taslağı çizen Slovenyalı Herman Potočnik Noordung'a (bu taslak Stanley Kubrick'in "2001: A Space Odyssey" filminde kullanılmıştır), yine bir Slovenyalı olan ve dünyadaki ilk soyut bilgisayar sanatı sanatçılarından biri olan Edvard Zajec'e kadar olan süreç işlendi.

Atölyenin ikinci bölümü Živadinov'un teatral ve sanatsal metodolojilerine odaklandı. Aynı zamanda bir koreograf olan Živadinov, bu bölümde dans ve tiyatrosunun sahne sanatlarında nasıl iç içe geçtiğini ve 21. yüzyılda bir bütün olarak işi teatrodan "ritüelin" ve "kutsal" olanla sınırlarını irdeledi. (KÜLTÜR SERVİSİ)

AJANS PRESS
technology

196 ÜLKE
150 MİLYON WEB SİTESİ
38 SOSYAL MEDYA PLATFORMU
Ajans Press tarafından, dünyanın önde gelen ülkelerinden 500 yazılım mühendisi ile geliştirilen ve medya mecralarının tümünü bir arada sunan ilk ve tek platform.

NEWSCOPE

444 9 522
info@apttech.com.tr

sesinizi duyurmak ve
görünür olmak için
evrensel'e reklam verin.

emek evrenseldir

evrensel

AKBELEN'DE DİRENİŞÇİLER BULUŞTU:

Hukuksuzluklardan dönün kanunları uygulayın

Fotograflar: Abidin Çınar/Evrensel

Akbelen ormanının çevresinde yer alan ormanlık arazinin Limak şirketi için acele kamulaştırma kararının geri çekilmesi ve 'seçimden sonraya ertelendi' üzerine bir araya gelen İkizköylüler ve çevre savunucuları, "hukuksuzluktan dönün, zeytincilik ve toprak kanunlarını uygulayın" dedi.

Abidin ÇINAR
Muğla

Muğla Milas'a bağlı İkizköy'de bulunan Akbelen Ormanı'nda Limak ve IC Holdingin ağaçları katletmesine karşı köylülerin mücadelesi 5. senesinde. En son Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından, Akbelen Ormanı'nın etrafındaki alanın da kamulaştırılması ve daha sonra kararın geri çekilmesi ardından dün büyük buluşma gerçekleşti. Direnişçiler, "Akbelen'de mücadeleyi bırakmadık" dedi. Birçok siyasi parti temsilcisi, doğa savunucularının katıldığı buluşmada, basın açıklamasını İkizköylülerden Esra Işık okudu.

'KAMULAŞTIRMANIN TEKRARLANMAYACAĞINA NASIL GÜVENELİM'

Mücadelede 5. seneye girdiklerini söyleyen Işık, "Köylüler olarak yıllardır gördüğümüz zulüm artarak yaşanmaya devam ediyor. Bizler sırf toprağımızı, ağacımızı, yaşamlarımızı savunduk diye hem şirketin çeşitli baskılarına, hem de jandarmanın ağır şiddetine maruz kaldık. En sonunda da hayatlarımızı gasbeden "acele kamulaştırma" kararına imza atıldığında, dünyamız başımıza yıkıldı. Hemen ardından iki gün sonra öğrendik ki; baştan hiç çıkmaması gereken bu karar acele bir şekilde kaldırılmış" dedi.

Kararın kaldırılmasında tüm sebeplerin öncesinde Akbelen'in kırılmayan

iradesi olduğunu vurgulayan Işık, "Devam eden haksız hukuksuz kararlar, verilen cezalar ve görevini yapmayan kurumlar ile köyümüz hâlâ madenin yoğun tehdidi altında. Duvarları çatlamış, kolonları yarılmış evlerimizde yaşarken iptal edilen kararın yine başımıza gelmeyeceğine nasıl güvenebiliriz" dedi.

'ZEYTİNCİLİK, TOPRAK KANUNLARINI UYGULAYIN'

Yetkililere seslenerek İkizköylülerin taleplerini dile getiren Işık, "Artık biz köylülerin verdiği yaşam mücadelesinin hakkını teslim edin. Köylerimizi rahat bırakın. Tarım arazilerimizi, zeytinlerimizi rahat bırakın. Yaşamlarımızı rahat bırakın. İkizköy'e yapılan yanlışlardan geri dönün. Zeytincilik Kanunu'nu uygulayın. Toprak Koruma Kanunu'nu uygulayın. Çünkü biz bitti demeden bu dava bitmez" şeklinde konuştu.

Akbelen savunucularının gönüllü avukatı İsmail Hakkı Atal ise, "Anayasa'nın 169 maddesi uygulanmayarak yaşılan alanları sermayeye ve öncelikle 5'li çeteye peşkeş çekildi. Anayasa hukuku ülkemizde kalmamıştır. Acele kamulaştırma kararı çıkardılar. Seçim öncesi iptal ettiler. Seçim sonrası bekletip uygulayacaklar. Sıra diğer arazilerde. Onları da sermayenin hizmetine sunacaklar" ifadelerini kullandı.

'SEÇİLENLER DİRENİŞİ DESTEKLEMELİ'

Direnış alanından gazetemize konuşan Muğla Su İnisiyatifi Sözcüsü Serdar Denktaş, "Doğadan yana, emekten yana olan herkesin bu mücadeleye omuz vermesini istiyoruz. Seçim sürecindeyiz ve başkan adayı da burada. Onlardan da seçildikleri takdirde bu mücadeleye, şimdiye kadar vermedikleri desteği ver-

melerini istiyoruz" dedi.

Evrensel'e konuşan ve Akbelen'in toprağı, ağacı, zeytini gitmesin diye mücadele ettiklerini söyleyen Esra Işık, "Maalesef ki Akbelen Ormanı 24 Temmuz'da kesilmeye başlamış ve çok kısa bir süre içerisinde kesilmişti. Bizler geçindiğimiz bu toprakları kaybetmek istemiyoruz diye bu mücadeleye başlamıştık. Acele kamulaştırma bizim mücadeleye edeceğimiz tek şey değil. Hâlâ şirket topraklarımızı gasbetmek, zeytinlerimizi almak için uğraşiyor. Biz çatlak duvarlar arasında yaşamaya çalışıyoruz. Tüm yetkililere sesleniyoruz. Görevinizi yapın, Zeytincilik Kanunu'nu uygulayın" dedi.

'RANT POLİTİKALARINA İTİRAZ İÇİN BURADAYIZ'

Gazetemize konuşan Emek Partisi Muğla Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Döndü Taka Çınar, "Akbelen Ormanlarını savunmaya çalışanlarla beraberiz. Bugün yaşam alanlarımızı savunmaya çalışıyoruz. Akbelen Ormanı'nın Limak şirketi tarafından yağmalanmasına karşı halk burada büyük bir dayanışma içerisinde. Ormanlarını, zeytinlerini korumaya çalışıyor. Burada zeytin üreticiliği çok önemli bir geçim kaynağı. Biz de Emek Partisi olarak yaşam alanlarımızın, kentin, doğal kaynakların savunulması için dayanışma içerisinde olmak üzere burada buluşuyoruz. Buradan iktidarın ormanları, Muğla'nın yer altı ve yer üstü kaynaklarını sermayeye peşkeş çekme politikalarına karşı bir itiraz sesi yükseltmek üzere buradayız" ifadelerini kullandı.

ÇANAKKALE GEÇİLMEDİ, VATANDAN VAZGEÇİLMEDİ

109 yıl önce bugün
vatanımız yeniden doğdu.

0 gün bugündür,
Çanakkale'den geçen tek şey ZAFER oldu.
Kutlu olsun.

TUNÇ SOYER
 İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI